

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9159 af 13/03/2018 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2017-80-0034

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2017-80-0034

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2017-80-0034

Ikke kritik af DR for at bringe kritisk Kontant-udsendelse om byggefirma

DR omtalte i udsendelsen ”Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt” i september 2017 risici for købere til projektbyggerier. Udsendelsen fokuserede særligt på fejl og mangler ved boliger opført af det konkursramte byggeselskab Casa Futura A/S samt andre unavngivne konkursramte byggeselskaber, som DR samlet set betegnede som Casa Futura-koncernen. Den tidligere ejer klagede blandt andet over, at udsendelsen var ensidig, at DRs forelæggelse ikke var tilstrækkelig og i den forbindelse, at DR ikke under et interview havde holdt sig til spørgerammen. Derudover klagede han over DRs omtale af hans nuværende rolle i et andet byggeselskab.

Pressenævnet fandt samlet set, at klager fik tilstrækkelig mulighed for at udtale sig om den overordnede kritik vedrørende fejl og mangler ved boligbyggerier, han havde ansvaret for forud for byggeselskabernes konkurs. Pressenævnet fandt også, at det var af almen interesse at omtale klagers nuværende rolle i et andet byggeselskab. Pressenævnet udtalte ikke kritik af DR.

[Klager] har klaget til Pressenævnet over udsendelsen ”Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt” bragt den 7. september 2017 på DR1, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at DR har bragt ukorrekte oplysninger samt over manglende eller utilstrækkelig forelæggelse.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede udsendelse ”Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt” omhandlede risici for købere til projektbyggerier. Udsendelsen fokuserede særligt på fejl og mangler ved boliger opført af det konkursramte byggeselskab Casa Futura A/S samt andre unavngivne byggeselskaber, der af DR samlet blev betegnet som ”Casa Futura-koncernen”. Sidst i udsendelsen blev der vist udklip fra et interview, DR havde haft med [Klager], som stod bag de omtalte byggeselskaber, ”Casa Futura-koncernen”.

Korrespondance forud for offentliggørelse

I forbindelse med udarbejdelse af Kontant-udsendelsen var [Klager] og DR i løbende kontakt. Af korrespondancen fremgår blandt andet følgende:

Den 1. august 2017 skrev DR til [Klager]:

”Kære [Klager]

Tak for snakken. Vi ville som sagt gerne lave et interview med dig i næste uge for at høre din side af sagen.

Det, vi gerne vil spørge ind til, er hvilket ansvar føler du over for de boligejere, der har været udsat dårligt håndværk og manglende færdiggørelse i dine byggerier (bl.a. i Albertslund og Farum)? Vi vil også gerne høre, hvorfor der på dine byggepladser er blevet givet flere strakspåbud fra Arbejdstilsynet. Kan kunderne i Dansk Byggeselskab forvente lignende problemer, hvis de investerer i boliger her?

[...]

Bedste hilsener

[Journalisten]”

På baggrund af en mail fra [Klager] uddybede DR samme dag, hvilke forhold udsendelsen ville omhandle således:

”Vedr. det dårlige håndværk, drejer det sig som sagt om byggerierne i Duemose Park Farum, hvor de regner med, at husene skal ombygges for ca. 1 mio. kr. (bl.a. pga. forkerte vindspærreplader, underdimensionerede vægelementer v. bl.a. vinduer, skimmel og råd i trækonstruktionen, udskiftning af vinduer der ellers ikke kan inddækkes, spærret for ventilation på taget) og på Tornegårdsvej i Albertslund, hvor 3F bl.a. har dokumenteret fejl med hul på dampspærre og brug af trykimprægneret træ indendørs. [...]”

I perioden fra den 1.-3. august 2017 skrev DR og [Klager] videre sammen om tidspunktet for et kommende interview, og den 3. august 2017 skrev [Klager] følgende til DR:

”Jeg glemte at skrive at jeg går ud fra at vi skal drøfte følgende:

1 Allerød, mangler ved aflevering af boligerne

2 Farum, Duemose Park, mangelssag, herunder vindplader

3 Albertslund, der kender jeg intet til det du har skrevet om, skal jeg forholde mig til det, og besvare spørgsmål, skal jeg have noget materiale.

4 Dansk Byggeselskab, hvordan undgår man mangler der? ”

DR svarede ved mail af 3. august 2017 således:

”Kære [Klager]

Ja, det er de spørgsmål, vi skal rundt om (jf. mine tidligere mails med de spørgsmål, vi stiller dig), foruden de strakspåbud fra Arbejdstilsynet, som du har fået tilsendt. [DR sendte kopi af sager fra Arbejdsmarkedsstyrelsen til [Klager] den 2. august 2017, *Pressenævnet*]

Vedr. byggeriet i Albertslund har vi fået vedhæftede fotos fra 3F fra byggepladsen og selve byggeriet, som vi gerne vil spørge dig om.

I forbindelse med det tidligere fremsendte spørgsmål om det ansvar du føler for beboerne, kommer vi også ind på beboelserne i Silkeborg og Hørning, som vi også tidligere har korresponderet om.

Dbh [Journalisten]”

[Klager] bad den 4. august 2017 blandt andet DR om at uddybe, hvilke forhold det konkret drejede sig om i Hørning og Oslohøjen i Silkeborg. DR svarede hertil følgende:

”Både i Hørning, på Oslohøjen og i Allerød drejer det sig om fællesarealerne. På Oslohøjen har en af beboerne, [Person A], også opdaget en række konstruktionsfejl på huset og grunden (som i øvrigt ligner dem, der er lavet i Duemose Park). ”

[Klager]s medierådgiver [Person B] anmodede ved mail af 7. august 2017 DR om at uddybe udsendelsens indhold og de konkrete forhold, [Klager] skulle forholde sig til.

DR svarede følgende den 8. august 2017 til [Klager] og hans medierådgiver [Person B]:

”Kære [Person B] og [Klager]

Jeg skal beklage, hvis der stadig er uklarheder om interviewet, men vi har nu siden før sommerferien været i dialog med [Klager] om rammerne for interviewet både skriftligt og mundtligt.

Vi har sendt [Klager] en spørgeramme samt oplyst ham om de byggerier, vi har besøgt, og i det hele taget svaret på [Klager]s spørgsmål – inklusiv dem du nu også har sendt - i større detaljegrad, end vi normalt gør forud for et Kontant-program.

Jeg skal dog beklage, at [der] røg et ”ikke” ud i den seneste mail. Der skulle have stået følgende: ”Vi medtager ikke andre kritikpunkter i programmet end dem, du er blevet oplyst om. Vi vil muligvis vise dig enkelte, korte videoklip i interviewet, men de indeholder IKKE nye kritikpunkter, som du ikke på forhånd er blevet oplyst om her på mail. ”

[Klager] skal forholde sig til konsekvenserne af det byggesjusk, der er konstateret i Duemose Park i Farum (bl.a. forkerte vindspærreplader, underdimensionerede vægelementer v. bl.a. vinduer, skimmel og råd i trækonstruktionen, udskiftning af vinduer der ellers ikke kan inddækkes, spærret for ventilation på taget) og på Tornegårdsvej i Albertslund, hvor 3F bl.a. har dokumenteret fejl med hul på dampspærre og brug af trykimprægneret træ indendørs (billederne er fremsendt). I byggeriet i Rådhusparken i Allerød har boligerne været mangelfulde, da I overdrog nøglerne med bl.a. huller i væggene, revner i væggene og ufærdige dørkarme.

I byggeriet i Farum og de andre steder er det jo meget den samme historie, beboerne fortæller med hver bolig, at byggeriet blev forsinket, og at haverne var meget lang tid om at blive færdiggjorte.

Derudover skal han forholde sig til de strakspåbud fra Arbejdstilsynet, som jeg allerede har fremsendt.

Jeg har også skrevet til [Klager], at han skal forholde sig til færdiggørelsen af de manglende fællesarealer i bl.a. Hørning og Allerød og den store bunke jord, der ligger i Albertslund, som beboerne nu selv skal fjerne for egen regning.

Vi vil også gerne spørge [Klager] om kunderne i Dansk Byggeselskab, hvor han er direktør og sidder i bestyrelsen, forvente lignende problemer, hvis de investerer i boliger her.

Dette er spørgerammen, og så vil vi selvfølgelig forholde os til de svar [Klager] giver i løbet af interviewet.

Kontant-programmerne varer altid ca. 28 minutter, og vi er også inde på den generelle vækst i antallet projektbyggerier. Fokus er dog på [Klager]s byggerier.

Bedste hilsener

[Journalisten]”

[Klager] svarede herefter følgende svar til DR den 10. august 2017:

”BEMÆRKNINGER TIL SPØRGETEMAER FRA DR KONTANTEN

1. Oslohøjen, Silkeborg

I projektet Oslohøjen har Casa Futura bygget en række boliger på venstre side af vejen, ud mod Oslovej. Den ene af boligerne er eget af [Person A]. Området er ikke færdigudviklet, men fællesarealer, vej mv. omkring de boliger Casa Futura har

bygget, er gjort færdig, efter aftale med kommunen.

DR Kontant har efter det oplyste filmet jorddynger mv. i området, men de har ikke noget med Casa Futura at gøre.

[Person A] fik i foråret 2012 leveret et hus på Oslovej 3, og siden har der, ca. 1 gang om året i de forløbne 5 år, været henvendelse fra [Person A] om forhold, henvendelserne er hver gang blevet besvaret, og så er det hver gang døet ud.

Huset kan konstruktionsmæssigt slet ikke sammenlignes med husene i Farum, så der er ingen sammenlignelige problemer.

2. Hørning

Fællesarealer og vejanlæg i Hørning er i 2015 godkendt af Skanderborg Kommune, og garantien stillet til sikkerhed for at arbejdet udføres, blev frigivet.

Det viste sig efterfølgende at der var en projekteringsfejl i kloakanlægget som den

projekterende ingeniør påtog sig ansvaret for, og valgte selv at ville udbedre ved hjælp af forsikringselskabet og en entreprenør, dette arbejde er af ukendte grunde gået i stå, men Casa Futura har ikke været involveret i arbejdet.

Casa Futura har dog forsøgt at få løst det sidste, og jeg har efter konkursen også forsøgt at få parterne til at løse problemet, og det arbejdes der fortsat på.

3. Albertslund

Fotos:

De fremlagte fotos viser:

A Oplagsplads til paller og plastik fotograferet fra Tornegårdsvej, oplagspladsen er placeret i overensstemmelse med byggepladsplanen.

B Viser kørevej i regnvejr.

C Viser søm i plast, angiveligt dampspærre, hvilket er forkert, plasten er afdækningsplast hvor rækkehusene støder op til hinanden, plasten bliver fjernet når lukkestykker monteres. Dampspærren sidder inde i væggene, 10 cm fra indervæggen, og er ikke synlig.

D Billedet viser en vandlomme i afdækningsplast, afdækningsplasten er midlertidig, og isolering udskiftes når plasten fjernes og facadeplader monteres, det har intet med en dampspærre at gøre, dampspærren sidder inde i konstruktionen, ca. 10 cm bag indervæggen.

E Billedet viser en trykimprægneret fodrem, der skal være trykimprægneret, fodremmen er ikke inde i boligen, men ligger på kanten af soklen, på den udvendige side af dampspærren, som ligger skjult inde i konstruktionen, ca. 10 cm bag indervæggen.

F Billedet viser et fraskåret stykke af en fodrem.

H Billedet viser oplagspladsen på byggepladsen, fotograferet fra Tornegårdsvej.

Det er helt normalt at man på en byggeplads har en oplagsplads til paller, plastik, containere mv., der findes formentlig ikke nogen byggeplads uden.

Spørgsmål om jorddyng som er efterladt:

Der er formentlig tale om de jordbjærge som er en del af området. I forhold til

bebyggelsesplanen er jordbjerget på 2 områder af 10 m² ca. 75 cm for høj, ca. 7,5 m³ jord, det blev aftalt med den daværende bestyrelse i grundejerforeningen at Albertslund Kommune skulle ansøges om dispensation til ikke at reducere højden, hvilket er sket, der blev samtidig hensat et med bestyrelsen aftalt beløb til at fjerne jorddyngen på et senere tidspunkt, hvis kommunen fastholdt.

4. Allerød

[...]

Duemose Park, Farum:

Der smides nogle tal på banen, som forekommer utrolige, boligerne er opført af professionelle danske entreprenører, der er op til flere byggesagkyndige som har fulgt, og godkendt byggearbejderne.

Den omtalte vindspærreblade er produceret af en af Europas største koncerner indenfor dette område, og er anvendt efter forskrifterne.

Der synes ikke at være nogen som har kontaktet Unilinpanels i Belgien omkring forholdet, herunder undersøgt om Unilin vil tage ansvaret, hvis det er korrekt at pladen ikke er egnet efter beskrivelsen.

Kendskabet til de forhold der nu er bragt op, er lig 0, idet der ingen faktuelle oplysninger eller tekniske oplysninger som der er adgang til.

Forholdene er dog dækket af byggeskadeforsikringen.

Strakspåbud:

Der er fremlagt 19 påbud, fordelt på 4 byggepladser, 5 af påbuddene vedrører Casa Futura for PSS og adgangsveje.

De øvrige påbud er til entreprenører, 6 af de 19 påbud er udstedt samme dag, på samme byggeplads, og for samme forhold.

Påbuddene er udstedt over en periode på 4 år, i en periode hvor der er opført ca. 300 boliger, fordelt på 8 byggepladser.

Totalt set er det bestemt ikke skræmmende, jeg tror ikke der er nogen bygherrer, som bygger i Aarhus og København, som ikke får påbud.

Kraftigt medvirkende til dette er 3F, der besøger byggepladserne, og tilkalder Arbejdstilsynet, især hvis der er jyske medarbejdere i København, eller endnu værre, udenlandske medarbejdere.

Totalt set virker det som om DR Kontant forsøger at fremstille mig som en skurk, uanset om dette er berettiget eller ej.

Jeg er da ked af at købere skal have ulejlighed i anledning af Casa Futuras konkurs, det var bestemt ikke noget vi ønskede, det var der en smart advokat der sørgede for, men alle mangler der måtte være, er afdækket af deponeringer, og fællesarealer skal etableres af dem, der har overtaget forpligtelsen.”

[Klager] deltog i et interview hos DR den 22. august 2017 til brug for udsendelsen ”*Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt*”. Dagen efter den 23. august 2017 sendte [Klager] en mail til DR vedrørende interviewet. DR svarede ved mail af 24. august 2017 således:

”Kære [Klager]

Tak for dine mails.

Du sender så mange spørgsmål, at vi har vanskeligt ved at nå at svare på dem. Se nedstående svar på dine punkter markeret med *rødt*.

I det omfang vi i øvrigt ikke kan få bekræftet diverse forhold, som vores kilder anfører, medtager vi dem ikke i programmet.”

Nedenfor fulgte [Klager]s mail af 23. august 2017 til DR med DRs kommentarer indsat. DRs kommentarer er nedenfor fremhævet med kursiv. [Klager]s mail med DRs kommentarer havde følgende indhold:

”Vi gennemførte i går interviewet, men som jeg frygtede dukkede der for det første spørgsmål op som lå udenfor de aftalte emner, for det andet så viste det sig også her, at forholdene jo ikke var som Jacob stod og angav i interviewet.

Vi mener, at de emner, der blev behandlet i interviewet, lå inden for spørgerammen.

[...]

Så var der et forhold med at der havde boet medarbejdere på en byggeplads i Albertslund, også det viste sig at være forkert.

Vi mener ikke, det er forkert.

Så var det forholdet omkring en jordhøj i Albertslund, her blev det slynget ud at det kostede kr. 1.000.000,- at få jordhøjen fjernet, jeg har nu dokumenteret at det rette tal formentlig er kr. 20.000,-

samt at foreningen har fået et deponeret beløb udbetalt fra Handelsbanken, således at de selv har overtaget ansvaret.

Det er korrekt, at det ikke er en million, og det vil heller ikke fremgå af programmet. Vi har nu fået bekræftet af ejerforeningen, hvilket beløb der blev sat af til at fjerne jordbunken med.

Som ”ekspert” vedrørende boligerne i Farum bliver jeg præsenteret for [Person D], som ”tilfældigvis” viser sig at være firmapartner med Svante Emtoft, som har lavet en meget fejlbehæftet rapport om boligerne, og i 2013 vurderede boligerne til at have mindre fejl.

[Person D] kan på ingen måde anses for at være uvildig, men tværtimod meget partisk.

Svante Emtoft var ikke ansat ved Bunch Bygningsfysik, da han lavede syn og skøn. Bunch Bygningsfysik er hyret af forsikringsselskabet som rådgivere.

Når Jacob under interviewet fremturer med om jeg ikke tror på dem, hvilket jeg ikke gør, og er det måske ikke forståeligt?

Jeg kan godt forstå jeres behov for at lave et skandaleprogram, det er det i lever af, men med dette niveau af research, direkte usandheder, fortællelser, forkerte sagkyndige, så har jeg ikke noget andet valg end at sende jer direkte i Pressenævnet.

[...]

Det er i interviewets forløb også tydeligt, at Jacob entydigt går efter manden, og ikke bolden, udsagn som ”vi har talt med flere som er utilfredse” osv. er jo ikke udsagn man overhovedet kan bruge, når man ikke kan og vil dokumentere det.

[...]

Herefter forsøger man så at beklikke, og svine den virksomhed til hvor jeg nu er ansat, hvad har det med emnet at gøre?

Det program dine medarbejdere er ved at lave, er ren tilsvining, det har intet med det emne at gøre som I startede med, og som du præsenterede mig for før ferien.

[...]”

Den 31. august 2017 sendte DR følgende mail til [Klager]:

”Kære [Klager]

Vi skal for en god ordens skyld høre dig, om du ønsker at kommentere følgende:

I programmet siger vores vært, da han at på besøg hos beboerne i Hørning: ”Og også her melder beboerne om problemer. ”

Vi interviewer derudover en beboer [Person G], der siger om dig og Dansk Byggeselskabs byggeri: ”Det er 300 m væk. set i lyset af, at nogle af vores boliger ikke engang har haft 1 års gennemgang, og han er begyndt på nogle nye, hvor de er gået konkurs og kurator har fået lavet det færdigt, og han så begynder her på nøjagtig samme stil. Det er rigtig frustrerende. ”

[...]

Mvh [Journalisten]”

Den 1. september 2017 skrev [Klager] blandt følgende til DR:

”Hej [Journalisten]

Hørning:

Jeg kan se, at det er [Person E] og [Person G] du taler med, de har ikke været tilfredse med deres græsplæner, og er derfor sure på Casa Futura, og det hopper DR så med på.

I henhold til købsaftalen så skal køberne rette henvendelse til Casa Futura for at få en 1 års gennemgang, har de 2 købere gjort det?

[...]

For så vidt angår Farum, så er manglernes størrelse fortsat fuldstændig udokumenteret, [Person D]s gennemgang fra 2014 viste nogle få mangler, som Casa Futura tilbød at udbedre, hvilket blev afvist med krav om at en masse andre forhold skulle laves, og dengang skrev Casa Futura til køberne at man fralagde sig ansvaret for følgeskader, og det er sandsynligvis følgeskader man kæmper med nu.

Jeg kan forstå på byggeskadeforsikringsselskabet, at køberne har glemt at fortælle selskabet at der står kr. 3.400.000,- deponeret til eventuelle mangler.

Jeg skal bede dig vende tilbage med de 2 boliger i Hørning, med hensyn til om de har sendt Casa Futura en opgørelse over mangler til 1 års gennemgang? ”

Samme dag skrev DR til [Klager]:

”Hej [Klager]

Tak for dine kommentarer. Ja, de har begge to haft 1 års gennemgang.

Mvh [Journalisten]”

Den 4. september 2017 skrev [Klager] blandt andet følgende til DR:

”[...]

Det kan næppe være presseetisk forsvarligt, at I nu skal medtage Hørning, hvor der efter det du oplyste sidst, har været 1 års gennemgang, men tilsyneladende ikke fundet mangler, så er det jo en direkte historie I skruer sammen, for at kunne medtage Hørning, og fortælle i udsendelsen ”at her er også problemer”.

Hvis jeg ikke kan få noget dokumentation for 1 års mangler, så er jeres indslag om Hørning rent løgn og latin, idet der er lavet 1 års gennemgang, men man kan ikke dokumentere mangler. ”

Den påklagede TV-udsendelse

DR bragte den 7. september 2017 kl. 21.00 forbrugermagasinet *"Kontant: Fra boligdrøm til byggemare-ridt"* på DR1. Efter en kort intro fremgik det af udsendelsen:

"Værten: Vores hjem er vores slot og flere og flere af os vælger at investere i huse eller i lejligheder, som endnu ikke er bygget. Vi køber boligen ud fra en beskrivelse og nogle flotte illustrationer. Et såkaldt projektsalg. [Der vises tre katalog-billeder af nybyggede huse, og på det sidste billede ses teksten *"Casa Futura er en familieejet, jysk virksomhed."*, *Pressenævnet*]

[...] Men nogen byggevirksomheder sjusker med byggeriet, og hvis de så går konkurs, kan boligejerne stå tilbage med byggesjusk og halvfærdige huse, som de skal kæmpe med i flere år efter. "

Der vises et billede af Duemose Park i Farum. Værten fortæller om en familie, hvis bolig blev færdig med et halvt års forsinkelse, og familien opdagede efterfølgende alvorlige fejl og mangler ved boligen. Udsendelsen fortsatte herefter med:

"Værten: Josefine og hendes mand beslutter sig sammen med andre af vejens beboere at køre en såkaldt syn- og skønssag mod bygherren. Det betyder, at en uvildig ekspert laver en teknisk vurdering af fejl og mangler ved byggeriet, hvorefter sagen kan blive afgjort ved en voldgiftsret. Beboerne i Duemose Park ender med at få medhold på alle de væsentlige punkter. "

En anden beboer blev herefter interviewet om sine oplevelser i forbindelse med forsinkelse og overtagelse af sin bolig i Duemose Park. Af interviewet fremgik afslutningsvist:

[Tidskode 05.45]

"Beboer: Vi laver en lang række skrivelser, hvor vi gør opmærksom på, at der er en masse fejl og mangler, som ikke er blevet udbedret, og svarene til det, det er, at det er os, som er et problem, og vi ikke vil betale til de ting og sager, der ikke er lavet endnu.

Værten: Passer det?

Beboer: Ikke i min optik og vores syn- og skønrapport efterfølgende beviser, at jeg har ret, så der er jo en dom, der er kommet, hvor det viser sig, at vi havde ret i det.

Speak: Men fordi bygherren i mellemtiden går konkurs, er der ingen til at betale. I stedet må byggeskadeforsikringen nu dække. Forsikringsselskabet hyrer byggeriekspert [Person D] til at gennemgå boligerne. Han har de seneste 35 år været bredt anerkendt specialist på området i byggebranchen. [Person D] har nu bogstavelig talt splittet et af husene ad for at komme til bunds i antallet af byggefejl og mangler.

[Person D]: Her er vi allerede i gang og har pillet vindspærren af og pudspladen af.

Værten: Altså, fronten på de her huse er jo væk.

[Person D]: Den er væk, så vi er inde for at forstærke det her og skifte det træ ud, som har været råddent og skimmelangrebet og så videre. [Der vises billeder af områder angrebet af skimmelsvamp, *Pressenævnet*]

Værten: Altså det er jo et helt nyt hus det her.

[Person D]: Det er et helt nyt hus. Det er 2-3 år gammelt.

Værten: Og allerede så var der skimmelsvamp.

[Person D]: Der er skimmel, og der er råd i træværket.

Værten: Hvordan kan det overhovedet lade sig gøre.

[Person D]: Jamen, det er jo fordi, at det er bygget helt forkert. ”

[Person D] fortalte videre, at alle boligerne i Duemose Park skulle have nye facader, og ved gennemgangen af boligen fandt han også en utæt dampspærre, ligesom vinduerne skulle udskiftes. Derudover udtalte han, at vindspærren på gavlen af boligen var en grøn spånplade, der ikke duede til formålet og skulle nedtages. Vindspærren på alle boligerne skulle derfor også nedtages. Endvidere var boligernes carporte opført forkert. Renoveringerne ville ifølge [Person D] komme til at koste omkring en million kroner per hus, hvor byggeskadeforsikringen dækkede den udvendige renovering, mens beboerne selv måtte betale noget af den indvendige renovering.

[Tidskode 09.20]

Efter interviewet med [Person D] blev det oplyst, at det var Casa Futura A/S (Casa Futura) med [Klager] i spidsen, der havde bygget de 18 boliger i Duemose Park i Farum. Det blev også oplyst, at [Klager] inden for de seneste fem år har oprettet en række underselskaber til Casa Futura, som har bygget mange boliger i Danmark. Udsendelsen fortsatte med følgende:

”*Speak:* Men i september sidste år bliver han begæret konkurs af sine to banker. Ifølge konkursboets kurator skyldes det skattegæld og leverandørtilgodehavender og manglende likviditet. Gælden i Casa Futura-koncernen har kurator i dag opgjort til over 50 millioner kroner. ”

I udsendelsen blev der herefter skiftet over til nogle boliger på Oslovej i Silkeborg. Det blev oplyst, at beboeren [Person A] flyttede ind i sit Casa Futura-hus i 2012, men at han stadig fem år efter har problemer med byggefejl. Udsendelsen fortsatte med, at [Person A] beskrev badeværelsets fejl:

”*[Person A]:* Der skal være et fald her ude på badeværelset på tre cm. Det er der ikke. Gulvet det er fladt, og når gulvet er fladt, så er der egentlig risiko for, at vandet det kan løbe over brusekabinen, ligeledes har vi en ventilationsskakt, som heller ikke giver ordentlig luft eller ventilation herinde. [Person A] ses herefter udenfor ved husmuren, *Pressenævnet*] Der er blevet lavet en fugtmåling i forhold til træets skellet indvendig, og der er der målt fugt, og det kan danne grundlag i forhold til råd og svamp.

Speak: Siden [Person A] købte sit hus, er Casa Futura-koncernen gået konkurs. Derfor har han ingen steder at gå hen med sine problemer. ”

Følgende udklip fra [Klager]s mail til DR af 10. august 2017 blev herefter vist (den kursiverede tekst var i udsendelsen fremhævet med gult), mens værten gengav indholdet:

”[Person A] fik i foråret 2012 leveret et hus på Oslovej 3, og siden har der, ca. 1 gang om året i de forløbne 5 år, været henvendelse fra [Person A] om forhold, henvendelserne er hver gang blevet besvaret, og så er det hver gang *døet ud*.

Huset kan konstruktionsmæssigt *slet ikke sammenlignes med husene i Farum*, så der er ingen sammenlignelige problemer. ”

Udsendelsen fortsatte således:

[Tidskode 11.18]

”*Speak*: En anden af vejens beboere fortæller, at fællesarealerne på Oslovej også mangler at blive gjort færdige.

[...]

Speak: Ud over den manglende gadebelysning har Casa Futura efterladt en åben brønd og et vandhul uden nogen form for afskærmning.

[*Person C*], *beboer på Oslovej*: Jeg ved ikke, hvordan man normalt laver sådan noget her. Men pænt det ser det ikke ud. Og som I kan se, så ville det jo ikke være særlig rart, hvis vores søn eller andre små børn faldt ned i sådan et vandhul her, og der er, det er da bekymrende. Det synes jeg da. ”

Følgende udklip fra [Klager]s mail til DR af 10. august 2017 blev herefter vist, mens værten gengav indholdet:

[Tidskode 12.06]

”Området er ikke færdigudviklet, men fællesarealer, vej mv. omkring de boliger, Casa Futura har bygget, er gjort færdig, efter aftale med kommunen. ”

Herefter blev det i udsendelsen oplyst, at Casa Futura siden 2012 havde opført omkring 300 boliger på otte byggepladser, og at beboerne i halvdelen af boligerne har oplevet problemer med boligerne eller manglende færdiggørelse af fællesarealerne. Efterfølgende blev det oplyst, at man ikke kan forsikre sig mod et byggefirmas konkurs og i et klip anbefalede boligadvokaten Jan Schøtt-Petersen, at købere til boliger i projektbyggerier grundigt undersøger bygherrens baggrund i forhold til tidligere konkurser og lignende ved opslag i Det Centrale Virksomhedsregister. Udsendelsen fortsatte herefter således:

[Tidskode 14.05]

Værten: På Kontant har vi undersøgt [Klager]s byggefirmaer grundigt.

Speak: Og det er ikke kun de mange boligkøbere, der har stødt sig på Casa Futura. Forholdene har heller ikke været i orden for de medarbejdere, der har været ansat på byggerierne. Kontant har fået aktindsigt hos Arbejdstilsynet, der viser, at Casa Futura-koncernen over tre år har fået 17 såkaldte straks-påbud af Arbejdstilsynet, fordi forhold omkring sikkerhed og sundhed ikke har været på plads på byggepladserne. Et af stederne var på Tornegårdsvej i Albertslund på Sjælland, hvor fagforeningen 3F modtog en anmeldelse om forholdene på byggepladsen. Repræsentant for 3F, Simon Vedel Villumsen, var derude.

Simon Vedel Villumsen: [...] I overenskomster, der må man ikke bo og sove på byggepladsen, men lige præcis her, der sov de og de boede. Jeg har siddet herude om morgenen og set dem stå op klokken 05.00. Gå på arbejde klokken seks og været herude om aftenen og set, at de først er stoppet med at arbejde klokken otte om aftenen, [Billeder taget af 3F af skurvogne på byggepladsen Tornegårdsvej

vises. På det ene billede ses benene af en person stå i en døråbning til en skurvogn. I baggrunden kan man skimte en opredt underkøje samt en sammenfoldet madras i en eventuel overkøje, *Pressenævnet*] og det er mandag, tirsdag, onsdag, torsdag, fredag, lørdag og søndag.

[...]

[Tidskode 16.24]

Speak: Selvom husene nu er færdige, og byggepladsen rømmet, har beboerne stadig et minde om Casa Futura-koncernen, som en af beboerne [Person F] viser mig.

[...]

Speak: Bunken af jord er i strid med den byggetilladelse, der blev givet. Derfor bad Albertslund Kommune [Klager] om at reducere højen, men da han går konkurs, er det beboerne, der nu selv skal fjerne højen.

[...]

Speak: Lige nu forhandler beboerne med kommunen om, hvad der skal ske med jordbunken. Beboerne aftalte med [Klager] at lægge 400.000 kroner til side til at dække udgifterne, men om dette beløb dækker, ved de endnu ikke.

[Person F], beboer på Tornegårdsvej: Der er jo også stadig byggeaffald i den ikke. Så den er jo ikke ryddet op kan man sige. Nu er der vokset ting op omkring den.

Værten: Men nede under det her græs, der kunne der altså godt lægge ting og sager.

[Person F]: Det kan der sagtens. ”

I udsendelsen blev der herefter vist billeder af boliger i Hørningparken i Hørning ved Aarhus, hvor værten fortalte, at beboerne også her fortalte om problemer. Et tekstfelt blev vist på skærmen. Teksten lød:

”[Klager] hævder på mail, at utilfredsheden i Hørning blot handler om et par ufærdige græsplæner. ”

Udsendelsen fortsatte således:

[Tidskode 18.20]

”*Værten*: For her i Hørning, der har [Klager] såmænd gang i et helt spritnyt byggeprojekt.

Speak: Det nye byggeprojekt, som [Klager] er involveret i, hedder Dansk Byggeselskab A/S [På skærmen zoomes ind på byggetavlen ved byggepladsen, således at selskabets navn Dansk Byggeselskab A/S ses tydeligt. Under selskabets navn står ”Familie – Funktionalitet – Bæredygtighed”, *Pressenævnet*]. Her er han dog ikke ejer men direktør og medlem af bestyrelsen sammen med blandt andet sin kone. Bag Dansk Byggeselskab står Dansk Byggeselskab Holding, som [Klager]s søn ejer halvdelen af.

[Person G], beboer i Hørningparken: Det er ikke engang 300 meter væk. Set i lyset af, at nogle af vores boliger, de ikke engang har haft 1 års gennemgang, og han er begyndt på nogle nye, hvor det er gået konkurs, og kurator har fået lavet det færdig, og så han begynder her på nøjagtig samme stil. Det er rigtig frustrerende. At han kan finde på det, det er mig uforståeligt, at han kan det.

Værten: Nu vil jeg forsøge at få [Klager]s forklaring på den kritik, vi har hørt i programmet. ”

Udsendelsen fortsatte med et interview med [Klager], hvoraf det blandt andet fremgik:

[Tidskode 19.34]

Værten: og i Farum, der skal dine huse nu bygges om for en million kroner stykket 2-3 år efter, at du har bygget dem. Der er blevet brugt forkerte byggematerialer, de bærende elementer omkring vinduerne er underdimensionerede, taget er ikke ordentligt ventileret, og der er hul i dampspærrende. Samtidig så står flere af carportene besynderlig nok inde på naboens grund. [Klager], hvorfor afleverer du noget med så mange fejl i?

[Klager]: Det synes jeg heller ikke, vi har gjort. Jeg kender ikke til det mangelsbillede, som du viser der. Jeg har bedt jer om at komme med noget dokumentation for det, så jeg kunne forholde mig til det.

Værten: Jeg har med selvsyn været ude og se de her ting, og jeg må sige, at jeg synes, at der var ganske mange fejl.

[Klager]: Jamen, jeg er ikke uenig i, at der er nogle fejl, der skal laves, men at der er brugt forkerte byggematerialer. Det har jeg ikke fået dokumenteret.

Værten: Vores ekspert på området er [Person D]. 35 års erfaring inden for branchen, førende specialist på området.

[Klager]: Samme [Person D] gennemgik husene umiddelbart efter de blev afleveret og fandt nogle få fejl.

Værten: Ja, og siden har man så fundet langt flere.

[...]

[Klager]: Hvis det er rigtigt, at de huse har de skader, så er jeg selvfølgelig ked af det.

Værten: Ja.

[Klager]: Og jeg stiller mig helt uforstående over for det, fordi de er bygget af anerkendte byggevirksomheder med anerkendte materialer, der er godkendt, CE-mærket. Så det er, det er stadigvæk lidt svært for mig at forstå, at det skulle være tilfældet.

[...]

Værten: Lad os prøve at gå videre til et andet sted, hvor du bygger. I Albertslund også i københavnsområdet. Der ligger der en meget stor bunke jord. Kommunen har fortalt os, at jordbunken er langt større end den byggetilladelse, der er givet. Hvad synes du, at beboerne i Albertslund skal gøre?

[Klager]: Vi var enige med den daværende bestyrelse for grundejerforeningen om, at nu skulle vi søge om at få den liggende, blive liggende der, og det søgte man kommunen om. Jeg er ikke bekendt med, hvad svaret er blevet derfra. Man hensatte nogle penge til at fjerne det jord. Det var man også enige om det beløb dengang.

[...]

[Klager]: Jeg synes ikke, at vi har en mangelhistorik, der er anderledes end mange andres. [...]

Værten: Vi har haft noget aktindsigt i forhold til Casa Futura, og det handler om straks-forbud. Der har været straks-forbud på flere af byggepladserne, faktisk i nogle tilfælde flere på samme byggeplads. 3F

har fortalt om kummerlige forhold på byggepladsen for arbejderne, der boede derude, hvilket de ikke må. Hvorfor har du været så, kan vi kalde det, ligeglad med arbejdsmiljøet på dine byggepladser?

[Klager]: Det vil jeg ikke sige, at vi har været. Vi har haft et firma, der brugte nogle udenlandske medarbejdere, som af kommunen fik lov til at have deres vogn på en parkeringsplads ved siden af arbejdspladsen.

Speak: Men det er ikke korrekt. Albertslund Kommune har efter interviewet oplyst til Kontant, at der hverken er givet tilladelse til beboelse på byggepladsen eller på en parkeringsplads i nærheden.

[...]

Udsendelsen fortsatte med en diskussion mellem [Klager] og værten vedrørende antallet af straks-forbud stilet direkte til Casa Futura. Udsendelsen fortsatte med følgende speak:

Speak: Kontant har efter interviewet igen kontrolleret fakta. Vi sendte [Klager] en mail onsdag den 2. august, hvor alle 17 straks-påbud til Casa Futura-koncernen fremgår.

[Til speaken vises et skærbillede af DRs mail til [Klager] af 2. august 2017 med otte vedhæftede filer. Den del af mailteksten, der kunne ses på skærmen, havde ordlyden: "*Kære [Klager], Her har du som lovet de sager, vi har fået tilsendt fra Arbejdstilsynet*", *Pressenævnet*]

Værten: Du er gået i gang igen [værten afbrydes af [Klager], *Pressenævnet*].

[Klager]: Nej, det er jeg ikke.

Værten: Med at bygge boliger med Dansk Byggeselskab.

[Klager]: Ja, jeg er ikke gået i gang igen, jeg er ansat.

Værten: Ja, du er direktør ikke?

[Klager]: Jo.

Værten: Ja, så i gang kan man vel godt kalde en direktør, og du sidder også i bestyrelsen.

[Klager]: Ja.

Værten: Sammen med din kone.

[Klager]: Ja.

Værten: Din søn ejer halvdelen.

[Klager]: Ja.

Værten: Så man kan sige: Bolden er ikke flyttet så langt væk fra, hvor den lå før. Det er stadigvæk dig og din familie, der [Værten afbrydes af [Klager], *Pressenævnet*].

[Klager]: Det er min søn, der er gået ind og investeret i selskabet, og det er der vel ikke noget galt ved. Det er der andre, der har gjort.

Værten: Absolut ikke, men man kan sige.

[Klager]: Men jeg er ikke ejer af noget.

Værten: Både du, din søn og din kone er involveret i Dansk Byggeselskab.

[Klager]: Ja.

Værten: Hvordan kan beboerne i de nye boliger være sikre på, at de ikke også bliver præget af byggesjusk, forsinkelser, dårlig arbejdsmiljø, eller eventuelt at I går konkurs igen?

[Klager]: Altså for det første så er Dansk Byggeselskab et helt andet koncept, og igen er jeg nødt til at gentage, at jeg er alene ansat, og det har ikke noget med Casa Futura at gøre. For det andet så er ejerkredsen i Dansk Byggeselskab sådan stillet, at vi ikke behøver at have pengeinstitutter involveret. Det var nok det, der var uheldet i Casa Futura. For det tredje så har vi en anden entreprenør kreds til at bygge boligerne. Vi har lige afleveret de første boliger i Dansk Byggeselskab, og de er stort set mangelfri.

[...]"

DR modtog den 15. september 2017 [Klager]s klage over udsendelsen. Den 1. oktober 2017 afviste DR klagen. [Klager]s klage over DRs svar er modtaget i Pressenævnet den 12. oktober 2017.

Yderligere baggrundsoplysninger

- Albertslund Kommunes tilsynsnotat

Af Albertslund Kommunes notat af 10. januar 2014 stilet til CASAF A/S, Torvet 1 A, 8600 Silkeborg, fremgik følgende:

"Syn med byggeplads på Tornegårdsvej 51

Albertslund Kommune har d.d. foretaget uanmeldt tilsyn på byggepladsen ved Tornegårdsvej 51. Tilsynet var foranlediget af en anmeldelse fra 3F, som har givet udtryk for, at der muligvis overnattes på byggepladsen. Formålet med tilsynet var at afdække om der foregår overnatning i uoverensstemmelse med den til byggeriet udstedte byggetilladelse af 16. september 2013. På pladsen var der ingen byggepladsleder til stede. Der var alene 4 udenlandske håndværkere, som arbejdede på et fundament. De kunne hverken dansk eller engelsk og det var ikke muligt at kommunikere med dem og sætte dem ind i mit ærinde. Tilsynet kunne derfor ikke gennemføres tilfredsstillende. "

I notatet var indsat billeder fra byggepladsen af blandt andet indholdet af en skraldespand med tilhørende billedtekst:

"Billede af en skraldespand på pladsen. Ifølge vores Affalds- og Genbrugsteam er der tale om almindeligt dagrenovation. Flere effekter stammer fra madlavning og der var også tomme øldåser (som normalt ikke hører en arbejdsplads til). "

Der var derudover billeder af mobile vogne med tilhørende billedtekst:

"På pladsen var der 7 mobile vogne og et byggelederskur. På nær byggelederskuret var alle vogne aflåst og der var nedrullede gardiner, så det ikke var muligt at se, hvad de blev anvendt til. På flere af vognene var der reklamer for vognenes leverandører. Ved søgning på leverandørenes hjemmesider er der ikke tvivl om, at det er beboelsesvogne, som er blev leveret til pladsen. [...]"

Afslutningsvis gjorde kommunen opmærksom på, at man påtænkte at komme på uanmeldt besøg igen.

- Oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister

Af udskrift af 20. februar 2018 fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR-registret) fremgår det, at selskabet Casa Futura A/S' legale ejere var Casa Futura A/S med en ejerandel på 25-33,32 procent og CAFU Holding ApS med en ejerandel på 66,67-89,99 procent. CAFU Holding ApS var ejet af [Klager]. Selskaberne CAFU Holding ApS og Casa Futura A/S blev erklæret konkurs henholdsvis den 22. og 23. september 2016 af Skifteretten i Viborg. Selskaberne havde henholdsvis branchekode 412000 "*Opførelse af bygninger*" og 411000 "*Gennemførelse af byggeprojekter*".

Derudover fremgår det af CVR-registret, at selskaberne Casa Futura Sjælland ApS og CAFU V ApS havde [Klager] som ejer, mens CAFU I ApS var ejet af CAFU V ApS. Selskaberne havde også branchekode 411000 "*Gennemførelse af byggeprojekter*" og blev alle erklæret konkurs den 22. september 2016 af Skifteretten i Viborg.

Ovennævnte selskabers adresse var den samme: Torvet 1 A, 8600 Silkeborg.

Af udskrift af 20. februar 2018 fra CVR-registret fremgår det, at [Klager] er direktør for selskabet Dansk Byggeselskab A/S, ligesom han er en del af selskabets bestyrelse.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

2.1.1 Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at DR bragte en række ukorrekte oplysninger enten mod bedre vidende eller uden (tilstrækkelig) forelæggelse for [Klager] forud for udsendelsen.

[Klager] betragter udsendelsen som unuanceret og ensidig og mener, at DRs research må være foregået på en måde, hvor DR har holdt mest muligt for sig selv af frygt for, at udsendelsen ellers ville falde fra hinanden.

[Klager] har i den relation bemærket, at han via købere af Casa Futuras huse er blevet bekendt med, at DR har stemt dørklokker for at få købere til at omtale Casa Futura dårligt.

DR fandt det ikke relevant at bringe interview med de købere hos Casa Futura, som DR har rettet henvendelse til, som har oplyst, at de var fint tilfredse med det produkt, de har fået leveret.

Casa Futura har ifølge [Klager] i perioden fra 2013-2016 opført cirka 250 boliger, og ud af de 250 købere er det lykkedes DR at finde måske fem utilfredse købere, hvilket svarer til 2 procent utilfredse købere.

Som illustration af sin oplevelse med DR har [Klager] henvist til en mail af 12. september 2017 fra en køber sendt til blandt andet [Klager]s mail. Af mailen fremgik blandt andet følgende:

”Kære Dansk Byggeselskab

[...]

Når det så er sagt, så vil jeg lige skynde mig at sige at vi har været meget tilfredse med hele processen, samarbejdet og kommunikationen med jer. Vi har selvfølgelig alle med stor interesse set DR2 [DR1] udsendelsen Kontant, og jeg tror de fleste af os er af den opfattelse, at Kontants form for journalistik var ret sensationspræget og uden reel dokumentation for alle de forhold de forsøgte at få til at ligne det rene fup & fakta. Min egen og flere andre fra ØA 76-108 som jeg har hørt fra har derfor mest den holdning, at DR2 [DR1] ”dumpede” i deres forsøg på at dokumentere noget som helst, der skulle få købere af bolig fra Dansk Byggeselskab til at blive rystede, og vi har fortsat fuld tillid til, at Dansk Byggeselskab lever helt op til alle aftaler. ”

Interviewet

[Klager] har anført, at DR forud for interviewet op til udsendelsen sendte en ”spørge-ramme”, således at han kunne forberede sig. Han har i den forbindelse anført, at aftalen var, at spørgsmålene i interviewet skulle holde sig inden for denne ramme.

[Klager] finder, at DR på ingen måde holdt sig til spørgerammen. Af de syv til otte emner, der var i spørgerammen, blev kun to omtalt. Resten blev ikke nævnt. Til gengæld kom en række nye spørgsmål op.

Under interviewet den 22. august 2017 hos DR fortalte interviewerens af to omgange direkte usandheder, hvilket var med til at bringe [Klager] ud af balance i interviewet.

For det første blev der halvvejs i interviewet påstået, at der var ”rod i regnskaberne” i Casa Futura, samt at dette telefonisk var blevet bekræftet af Casa Futuras revisor. I mail 24. august 2017 fra DR til [Klager] bekræftede DR, at det var en misforståelse, at DR havde talt med revisoren.

For det andet påstod DR under interviewet, at det ville koste 1.000.000 kroner at fjerne jordhøjen i Teglmosen, Albertslund. I samme mail af 24. august 2017 fra DR til [Klager] bekræftede DR, at det vidst ikke kostede 1.000.000 kroner med jordhøjen.

Boliger i Duemose Park i Farum

- Fejl og mangler ved 18 boliger

[Klager] har anført, at DR mod bedre vidende ukritisk bragte [Person D]s udsagn vedrørende fejl og mangler ved 18 boliger i Duemose Park i Farum. [Klager] havde dokumenteret over for DR, at selv samme [Person D] i en rapport fra 2014 vedrørende de samme 18 boliger fandt langt færre fejl og mangler. DR konfronterede ikke [Person D] hermed.

[Klager] har derudover anført, at det over for DR var dokumenteret, at den kritiserede vindspærreplade kom fra en af de største koncerner i Europa inden for pladeprodukter, samt at pladen er CE-godkendt og anvendt i henhold til producentens anvisninger. Det var i den forbindelse påpeget over for DR, at kilden [Person D] ikke havde undersøgt den vindspærreplade, som han kasserede, og som medførte langt de største omkostninger.

[Klager] har yderligere påpeget, at DR ikke spurgte ind til, hvorfor [Person D] fandt, at facaden var underdimensioneret, herunder om dette kan tænkes at stamme fra, at [Person D]s renovering medførte væsentlige konstruktive ændringer i facaden.

[Klager] finder, at DRs forelæggelse af [Person D]s konkrete kritikpunkter var utilstrækkelig, idet kritikken kun blev forelagt i overordnede vendinger vedrørende de udvendige forhold.

- Voldgiftssag

[Klager] har anført, at den omtalte voldgiftssag vedrørende fejl og mangler på boligerne i Duemose Park i Farum aldrig har fundet sted. DR forelagde heller ikke oplysningerne herom for ham forud for udsendelsen.

Casa Futuras konkurs

[Klager] har anført, at det ikke er korrekt, at Casa Futura gik konkurs på grund af skattegæld. DR forelagde ikke den ukorrekte oplysning forud for udsendelsen. Casa Futura havde ved konkursen en sædvanlig månedlig moms på cirka 4.000.000 kroner, der som følge af konkursen ikke blev betalt. SKAT var dog på ingen måde involveret i konkursen.

[Klager] har stillet spørgsmål ved DRs kildevalg i forhold til oplysningerne om konkursen.

Han har anført, at Casa Futura gik konkurs, fordi den advokat, DR anvendte som kilde, fik overtalt Nordea til at lukke den driftskredit, som var blevet forlænget i forbindelse med årlig genforhandling, en måned forud for konkursen. [Klager] har også anført, at advokatens forhold nu efterforskes af anklagemyndigheden i Midt-og Vestjyllands politikreds på grund af forholdene omkring Casa Futuras konkurs. DR var bekendt hermed og valgte uagtet at anvende advokaten som troværdig kilde.

Boliger på Oslovej i Silkeborg

- Badeværelset

[Klager] har anført, at DR undlod at forelægge ham [Person A]s klage over badeværelsesgulvet manglende fald og udluftningen på badeværelset. Heller ikke hans klage over fugt i konstruktionen blev forelagt. DR forelagde kun [Person A]s klage i generelle vendinger og spurgte ikke ind til det under interviewet.

Havde DR spurgt til forholdet om badeværelsesgulvet, havde DR fået oplyst, at gulvet var lavet efter vejledningen på området. Det følger af SBI's anvisning, at der ikke stilles krav om fald på gulvet, men alene en samlet højdeforskel på 30 mm målt fra overkant dørtrin til overkant gulvafløb, og at der ikke må være ”lunker” på den flade del af gulvet.

I forhold til udluftningen på badeværelse har [Klager] henvist til, at hvis DR havde spurgt ham om forholdet, kunne han inden udsendelsen have oplyst, at udluftningen opfylder de gældende krav.

Vedrørende fugt i konstruktionen har [Klager] henvist til, at der normalt kan måles fugt i konstruktionen (15-18 procent), når elementerne er nye. Efter et år falder fugtprocenten til 8-10 procent. Derfor kan [Person A] givetvis måle fugt i konstruktionen, men det er helt efter forskrifterne.

[Klager] har afvist kendskab til syn- og skønsrapport af 13. marts 2013, som DR har henvist til.

- Fællesarealer og regnvandsbassin

[Klager] har anført, at DR ikke forelagde [Person C]s konkrete kritikpunkter for [Klager], ligesom DR heller ikke spurgte ind til disse under interviewet.

[Klager] har anført, at DR viste billeder af byggearealer og jordbunker i udsendelsen, som DR var bekendt med ikke tilhørte Casa Futura. De byggefelter, som beboer [Person C] kritiserede, havde således intet med Casa Futura at gøre, og DR undlod at gøre seerne opmærksomme på, at køberne fra salgsmaterialet var bekendt med, at Casa Futura ikke skulle færdiggøre byggemodningen, idet denne del af udstykningen ikke tilhørte Casa Futura.

[Person C] klagede derudover over manglende indhegning af et regnvandsbassin. Da [Klager] blev bekendt med indslaget den 6. september 2017, sendte han straks dokumentation til DR for, at regnvandsbassinet blev lavet ifølge aftale med Silkeborg Kommune og blev udformet således, at der ikke skulle være hegn. [Klager] har som dokumentation henvist til sin mail af 7. september 2017 kl. 14.02 til DR, hvori følgende blandt andet fremgik:

”Jeg sender dig vedhæftede mail, som er en korrespondance fra 2015 om regnvandsbassinet.

Den nævnte [Ingeniøren] er vores ingeniør, og som du kan se bliver det her aftalt, hvordan bassinet skal udformes, for netop at undgå hegn.

Det er heller ikke normalt at man indhegner regnvandsbassiner, de fungere kun som overløb under skybrud, normalt står de tomme for vand.

Som du kan se i den nederste mail, så forudsætter biologen fra kommunen og vores ingeniør netop, at bassinet er et naturligt legeområde for børn, (det er under punkt 2), og man har slet ikke forudsat, at det skulle hegnes ind, tværtimod.

[...]”

Af korrespondancen mellem [Klager] og installationsingeniøren [Ingeniøren] fra oktober 2015 fremgår det, at installationsingeniøren den 9. oktober 2015 skrev følgende til Silkeborg Kommune:

”Jeg fremsender hermed en revideret tegning mv., hvoraf der fremgår supplerende oplysninger om regnbedets udformning.

Efter min mening, og så vidt jeg har forstået på Casa Futura, vil man være indstillet på at bassinet opfylder kravene om størrelse og brinkhældning, på bekostning af at det asfalterede vendeareal for enden af vejen vil blive reduceret en smule. En naturligt udseende forsækning i terrænet uden indhegning må være det foretrukne.

Jeg foreslår i øvrigt at der så vidt muligt etableres en opkant eller vold mod Oslovejen og nabo-matriklen for sikring mod overbelastning. Bemærk dog i øvrigt, at når bassinet regnes opfyldt i hht. LAR-beregning (100 m³) regner jeg med at der vil være en vis overhøjde op til terræn-niveau før vandet løber ind på vendepladsen. ”

Silkeborg Kommune svarede samme dag følgende:

”Tak for det fremsendte – jeg vil se nærmere på det. Jeg synes, det er fint at arbejde mod en naturlig løsning, hvor man slipper for et hegn. Ifht. vold så var det netop også noget, jeg havde tænkt mig at bede om som en del af løsningen. Naturligvis for at skåne Oslovej men i særdeleshed naboen mod vest. Lad os bare nu blive enige om, at en sådan vold i tilladelsen vil blive en betingelse for etableringen af det ansøgte bassin. Hvis I konstruerer nævnte vold på den måde, som du havde påtænkt, hvor løber aflastningsvandet så hen - vendepladsen? Jeg er opmærksom på det med overhøjden – det lyder fint. ”

Boliger på Torvegårdsvej i Albertslund

- Overnatning på byggepladsen

[Klager] har anført, at DR var gjort bekendt med, at der ikke er nogen dokumentation for overnatning på pladsen, samt at Casa Futura ikke har håndværkere ansat og ikke tillader overnatning på byggepladsen. Han har i den forbindelse klaget over DRs manglende forelæggelse.

[Klager] har bemærket, at det af udsendelsen fremstår uklart, hvilken overenskomst den faglige sekretær henviser til, men at han antager, at det må være 3Fs overenskomst.

- Jordhøjen

[Klager] har anført, at DR i udsendelsen fremlægger det som om, at grundejerforeningen blev efterladt med en kæmpe dyng jord, som foreningen skulle fjerne, hvilket ikke er korrekt. Under indslaget fortalte en beboer, at jordhøjen var blevet efterladt, fordi det var billigere.

Det blev dokumenteret over for DR, at jordhøjen er en del af landskabet, samt at Casa Futura sammen med bestyrelsen for grundejerforeningen havde rettet en fælles henvendelse til Albertslund Kommune med hensyn til højden på jordhøjen.

Jordhøjene er indlagt i lokalplan og bebyggelsesplan som en del af landskabet. Højene ligger både på den omtalte grund og på nabogrunden og har ligget der, før Casa Futura overtog grunden.

Diskussionen med kommunen drejer sig om, hvorvidt højen på et mindre område skal reduceres med 0,75 meter, hvilket måske vil medføre en udgift på 50.000 kroner. Denne oplysning udlod DR at medtage i udsendelsen.

Grundejerforeningen har selv overtaget forhandlingerne med kommunen og har i den

anledning valgt at få udbetalt 400.000 kroner, som var hensat som sikkerhed, hvis kommunen skulle forlange højen reduceret med 0,75 meter.

Udsendelsen efterlader også et indtryk af, at Casa Futura efterlod en bunke byggeaffald.

[Klager] har bestridt, at Casa Futura begravede byggeaffald i højen, og at DR ved forelæggelse ville have fået oplyst, at det er normalt at begrave byggeaffald fra en byggegrund på samme byggegrund, fordi det er forureningsmæssig korrekt.

[Klager] har i den forbindelse klaget over DRs forelæggelse.

Boliger i Hørningparken i Hørning

- 1 års gennemsyn

[Klager] har anført, at DR undlod at forelægge ham [Person G]s klage over manglende 1 års gennemgang af boligerne i Hørning.

[Klager] har henvist til, at der var foretaget 1 års gennemgang på [Person G]s bolig, hvilket DR i mail af 1. september 2017 bekræftede over for [Klager]. Til trods herfor lod DR ham stå frem i programmet og sige det modsatte i forhold til andre køberes boliger. DR har ikke dokumentation for udsagnets korrekthed og spurgte heller ikke ind til det under interviewet.

Dansk Byggeselskab A/S

[Klager] har klaget over, at hans nuværende arbejdsplads Dansk Byggeselskab A/S blev inddraget i udsendelsen. Dansk Byggeselskab A/S har intet at gøre med Casa Futura eller med emnet ”projektbyggerier” og at inddragelsen af hans nuværende arbejdsplads ikke kan have andet formål end at genere ham.

2.2 DRs synspunkter

2.2.1 Korrekt information og forelæggelse

DR har indledningsvis anført, at Kontant er kendetegnet ved at være en udsendelse, der på forbrugernes vegne undersøger og afdækker forhold af væsentlig samfundsmæssig interesse. I den indklagede udsendelse undersøger DR risikoen ved at investere i projektbyggeri, når man køber bolig. Som det fremgår af udsendelsen, er antallet af projektsalg langt mere end fordoblet de seneste tre år, og der er dermed tale om et emne med direkte relevans for mange danske familier.

DR har anført, at udsendelsen bygger på en omfattende research med samtaler og møder med adskillige utilfredse købere i flere forskellige byggerier. Alene i Farum handler det om 18 husstande. Derudover har DR talt med utilfredse beboere fra 5 forskellige byggerier rundt om i landet, nemlig i Silkeborg, Hørning, Hasselager, Albertslund og Allerød. Det er ikke alle forhold, der omtales konkret i udsendelsen. Det er derfor DRs opfattelse, at antallet af utilfredse købere af boliger leveret af Casa Futura er langt højere, end det af [Klager] anførte, og at udsendelsen afspejler de faktiske forhold for en stor del af [Klager]s kunder.

DR har yderligere anført, at [Klager]s kommentarer til de kritikpunkter, der rejses i programmet, kommer både til udtryk gennem citerede mailsvar umiddelbart i forbindelse med nogle af de kritikpunkter, der rettes mod ham i programmet, og i et interview, som også bringes i programmet.

DR har i den anledning anført, at der forud for udsendelsen var en omfattende dialog mellem DR og [Klager] fra den 20. juni 2017 (afbrudt af sommerferien i juli måned) og frem til dagen for programmets udsendelse den 7. september 2017. DR har løbende været i kontakt med [Klager] både skriftligt på mail, mundtligt i telefonen og personligt ved optagelsen af det interview, som indgår i programmet. [Klager] blev løbende forelagt den kritik, som fagfolk og beboere har rettet mod kvaliteten af de boliger, som Casa Futura-koncernen har opført, ligesom [Klager] blev tilbudt et møde med DR uden kamera forud for udsendelsen, hvilket han dog afslog.

[Klager] er således gennem en længere periode blevet informeret om den kritik, der bliver rejst i programmet, og forelæggelsen for [Klager] var fyldestgørende.

[Klager] har henvist til en mail fra en køber af en bolig i et af Dansk Byggeselskab A/S' byggerier. Mailen er ikke omtalt i udsendelsen, og DR finder ikke bilaget relevant for klagen.

Samlet set er det DRs opfattelse, at udsendelsen er i overensstemmelse med god presseskik.

Interviewet

DR finder, at interviewet holdt sig inden for de temaer og konkrete sager, som [Klager] var blevet forberedt på forud for interviewet.

DR har i den forbindelse anført, at DR ved mail af 1. august 2017 tilbød [Klager] et interview til kamera i dagene fra den 7.-9. august 2017. Dette afviste han med henvisning til manglende tid til at forberede sig. Programmet var oprindeligt programsat til den 24. august 2017, men blev flyttet to uger for at give [Klager] bedre mulighed for at forberede sig til interviewet. [Klager] efterspurgte forud for interviewet meget konkrete oplysninger om DRs spørgsmål. Dette imødekom DR i videst muligt omfang både telefonisk og på mail. Den 8. august 2017 fremsendte DR en opsummering af de forhold, som DR havde været i dialog med [Klager] om, og som udgjorde spørgerammen for interviewet. Interviewet blev efterfølgende aftalt til og gennemført den 22. august 2017.

DR har afvist, at DR forsøgte at bringe [Klager] ud af fatning under interviewet, ligesom DR ikke medtog de to forhold med fejlbehæftede oplysninger, som [Klager] henviser til, i udsendelsen.

Boliger i Duemose Park i Farum

- Fejl og mangler ved 18 boliger

DR har anført, at kilden [Person D] er, som det fremgår af udsendelsen, hyret af beboernes forsikringsselskab for at afklare, hvad det koster at udbedre fejlene på boligerne i Duemose Park i Farum. Som det fremgår af udsendelsen, sker dette ved en tilbundsgående undersøgelse af et af husene. DR har ingen grund til at betvivle [Person D]s faglige kompetencer i forhold til at vurdere skadernes omfang, og forsikringsselskabet har efter DRs oplysninger også lagt hans vurdering til grund.

DR har derudover anført, at DR spurgte [Person D] til den kasserede vindspærreplade. Han sendte i den forbindelse de fotos af de rådne vindspærreplader, som DR anvendte i udsendelsen.

DR har yderligere anført, at [Klager] blev forelagt omfanget af mangler og den forventede udbedringsudgift på en million kroner pr. hus. DR har i den forbindelse henvist til mail af 1. august 2017 fra DR til [Klager], hvoraf det blandt andet fremgik:

”Vedr. det dårlige håndværk, drejer det sig som sagt om byggerierne i Duemose Park, hvor de regner med, at husene skal ombygges for ca. 1. mio. kr. (bl.a. pga. forkerte vindspærreplader, underdimensionerede vægelementer v. bl.a. vinduer, skommer og råd i trækonstruktionen, udskiftning af vinder der ellers ikke kan inddækkes, spærret for ventilation på taget). ”

Derudover handler en stor del af interviewet med [Klager] om netop disse skader, og interviewet indgår i udsendelsen (tidskode 20:03).

Det er derfor DRs opfattelse, at der er sket fornøden forelæggelse af såvel indvendige som udvendige forhold, og at [Klager] har haft god tid til at forberede sig på at skulle besvare kritikken.

- Voldgiftssag

DR har bestridt, at udsendelsen skulle give indtryk af, at beboerne i Duemose Park i Farum skulle have vundet en voldgiftssag om forholdene.

I udsendelsen udtalte en af beboerne sig om problemer ved byggeriet i Duemose Park i Farum. Han henviste til, at de mange fejl ved byggeriet blev slået fast ved syn og skøn. Det gjorde han med ordene:

”Og vores syn- og skønsrapport beviser, at jeg har ret. Der er kommet en dom, hvor det viser sig, at vi havde ret i det. ”

DR opfatter dette som beboerens egen udlægning af sagen, hvor han giver udtryk for sin opfattelse af syn- og skønsrapporten som en dom, der afgør uenighederne om manglernes omfang. DR omtaler ikke noget sted en voldgiftssag.

Syns- og skønssagen kørte ved Retten i Lyngby, men på grund af Casa Futuras konkurs, blev der ikke afsagt dom. Ved det udførte syn og skøn blev omfanget af manglerne dog slået fast, og byggeskadeforsikringsselskabet har efter DRs oplysninger lagt den vurdering til grund.

Casa Futuras konkurs

DR har fastholdt, at den faktuelle oplysning om, at der var skattegæld i konkursboet, er korrekt. DR har fået oplysningen fra konkursboets kurator, [Kuratoren], som, efter at DR modtog [Klager]s klage, igen har bekræftet, at der er skattegæld i konkursboet. Oplysningen kan efter DRs opfattelse derfor lægges til grund som utvivlsomt korrekt og skulle derfor ikke forelægges.

Efter udsendelsen har Skifteretten i Viborg endvidere over for DR bekræftet, at der er skattegæld i konkursboet. DR har henvist til mail af 16. november 2017 fra chef for skifteretten og fællessekretariatet, Helle Hager Thor, til DR, hvoraf følgende fremgik:

”Jeg kan bekræfte, at der er skattegæld i selskaberne. Jeg har dog ikke noget overblik over hvor meget, idet skifteretten ikke er i besiddelse af anmeldelserne. Kurator har således – hvilket er sædvanligt – i sine cirkulæreskrivelser angivet selskabernes samlede gæld.”

Boliger på Oslovej i Silkeborg

- Badeværelset

DR har anført, at DR forelagde [Klager], at DR ville omtale konstruktionsfejlene i [Person A]s hus, og at DR ønskede [Klager]s kommentarer hertil.

Flere af forholdene er beskrevet i besigtigelsesrapport af 21. november 2014, de er påtalt over for Casa Futura af [Person A] selv, og de tre konkret omtalte mangler er fastslået i syn- og skønsrapport af 13. marts 2017. Oplysningerne kan derfor efter DRs opfattelse lægges til grund som utvivlsomt korrekte oplysninger, der derfor ikke skal forelægges konkret, og som [Klager] derudover allerede måtte være bekendt med, selvom han valgte ikke at deltage i syn- og skønsforretningen.

[Klager] har tidligere kommenteret besigtigelsesrapporten fra 2014 over for [Person A] og dennes advokat, hvorfor det kan lægges til grund, at han er bekendt med de konstruktionsfejl, som [Person A] viste frem i udsendelsen.

Kritikken af [Klager] i programmet retter sig mod antallet af mangler i det konkrete tilfælde, og den kritik er han blevet forelagt flere gange. I mail af 4. august 2017 gør redaktionen [Klager] opmærksom på, at redaktionen ønsker at tale med ham om konstruktionsfejlene på [Person A]s hus og grund:

”På Oslohøjen har en af beboerne, [Person A], også opdaget en række konstruktionsfejl på huset og grunden [...]”

DR har i øvrigt flere gange været i telefonisk dialog med [Klager] om samme hus.

[Klager] svarede på kritikken ved mail af 10. august 2017. Svaret blev gengivet i udsendelsen (tidskode 11:01):

”[Person A] fik i foråret 2012 leveret et hus på Oslovej 3 og siden har der ca. 1 gang om året de forløbne 5 år været henvendelse fra [Person A] om forhold, henvendelserne er hver gang besvaret og så er det hver gang døet ud.”

Det er derfor DRs opfattelse, at der er sket fornøden forelæggelse, og at [Klager]s svar fremgår af udsendelsen.

- Fællesarealer og regnvandsbassin

DR har anført, at de afbildede grunde tilhørte Casa Futura inden konkursen og var planlagt til at skulle være en del af det boligområde, som [Person C] flyttede ind i, men som det fremgår af udsendelsen, blev der ikke opført boliger på arealet.

DR har i den forbindelse anført, at [Person C]s kritik er rettet mod den manglende færdiggørelse af udearealerne, som efter hans opfattelse fremstår ufærdige med jordbunker, manglende gadebelysning, et åbent vandhul mv.

Beboernes kritik af udendørsarealerne blev forelagt [Klager] i mail af 4. august 2017, hvor det fremgår, at DR ville tale med ham om fællesarealerne på blandt andet Oslohøjen. Kritikken er tilsvarende forelagt i flere telefonsamtaler mellem DR og [Klager].

[Klager] svarede på kritikken den 10 august 2017 og svaret er gengivet ordret i udsendelsen (tidskode 12:04):

”Området er ikke færdigudviklet, men fællesarealer, vej mv. omkring de boliger Casa Futura har bygget, er gjort færdig efter aftale med kommunen.”

DR bemærker, at [Person C] ikke fremsætter beskyldninger mod Casa Futura om manglende overholdelse af aftaler med kommunen. Det fremgår tydeligt i hans udtalelse, at den er et udtryk for en personlig vurdering. Det fremgår også tydeligt af udsendelsen, at [Klager] mener, at aftalen med kommunen er overholdt.

Det er på den baggrund DRs opfattelse, at der er sket forelæggelse af kritikken for [Klager], og at hans svar er gengivet loyalt i programmet.

Boliger på Torvegårdsvej i Albertslund

- Overnatning på byggepladsen

DR har anført, at DR forud for udsendelsen havde fået aktindsigt i mails og et anbefalet brev fra Albertslunds Kommune til Casa Futura den 10. januar 2014, hvor det fremgår, at kommunen ved uvarslet syn samme dag konstaterede tegn på beboelseslignende forhold på byggepladsen uden dog at få adgang til vogne på byggepladsen, som var af en type, der var indrettet til overnatning. DR har i den forbindelse henvist til kommunes tilsynsnotat af 10. januar 2014.

DR har yderligere anført, at kommunen ved et varslet tilsyn den 27. januar 2014 fik adgang til en af vognene og konstaterede, at der ikke var tegn på overnatning.

DR har lagt afgørende vægt på forklaringen fra 3F om de konstaterede forhold og de fotografier, 3F tog ved samme lejlighed, samt kommunens konstateringer ved det uvarslede tilsyn. Forløbet om først det uvarslede og dernæst det varslede tilsyn på byggepladsen bestyrker efter DRs opfattelse dokumentationsværdien af 3Fs observationer.

Forholdet indgår i interviewet med [Klager] (tidskode 24:04), hvor programmets vært gengiver, at 3F fortæller om kummerlige forhold for arbejderne, som i strid med reglerne boede på byggepladsen, og han

spørger [Klager], hvorfor han har været så ligeglad med arbejdsmiljøet på sine byggepladser. [Klager]s svar fremgår af udsendelsen.

Det er derfor DRs opfattelse, at der er dokumentation for forholdet, og at der er sket fornøden forelægelse i selve interviewet.

- Jordhøjen

DR har anført, at beskrivelsen af problemstillingen vedrørende jordhøjen efter DRs opfattelse er korrekt, og at der ikke rettes kritik mod [Klager] for byggeaffaldet. Det konstateres blot, at der *kan* være byggeaffald i bunken. Det forklares i speaken, at ansvaret for at reducere jordbunken efter Casa Futuras konkurs påhviler beboerne, og at der er sat et beløb af til det, men at den endelige udgift ikke kendes endnu.

Forholdet er forelagt [Klager] forud for interviewet i mails af 4. og 8. august 2017 og indgik i interviewet den 22. august 2017. [Klager]s svar på kritikken i interviewet fremgår af udsendelsen (tidskode 22:38).

Spørgsmålet blev således grundigt debatteret i den løbende dialog mellem DR og [Klager] inden udsendelsen.

Boliger i Hørningparken i Hørning

- 1 års gennemsyn

DR har anført, at beboerens udtalelse om manglende 1 års gennemsyn blev forelagt [Klager] ved mail af 31. august 2017. DR og [Klager] havde efterfølgende en korrespondance om de konkrete forhold for de to beboere, der begge havde haft 1 års gennemgang.

[Klager] skriver i sin klage til Pressenævnet, at der ”*ham bekendt*” er lavet 1 års gennemgang i alle boliger. Det er efter DRs oplysninger ikke korrekt. DR talte med formanden for grundejerforeningen for Hørningparken den 7. september 2017, der bekræftede, at flere af boligerne *ikke* havde fået lavet 1. års gennemgang.

Det er derfor DRs opfattelse, at oplysningerne blev forelagt [Klager] og er efterprøvet i tilstrækkelig grad.

Dansk Byggeselskab A/S

DR finder, at det var relevant og væsentligt at nævne Dansk Byggeselskab A/S. Som det fremgår af udsendelsen, er [Klager] nu direktør og medlem af bestyrelsen i et nyt selskab, hvor også hans hustru sidder i bestyrelsen, og hvor hans søn ejer halvdelen af firmaet. [Klager] er som direktør den øverst ansvarlige i virksomheden.

Formanden for Danske Boligadvokater, Jan Schøtt-Petersen, forklarer i programmet, at man som køber grundigt skal undersøge personkredsen bag de firmaer, der sælger projektbyggerier. DR har derfor efter en redaktionel vurdering fundet det relevant at inddrage Dansk Byggeselskab A/S i udsendelsen.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at DRs udsendelse "*Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt*" er ensidig og indeholder ukorrekte oplysninger, der enten ikke har været forelagt, eller som ikke har været tilstrækkeligt forelagt. Han har også klaget over, at DR i to tilfælde ikke har udvist tilstrækkelig kildekritik.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkterne A. 1, A. 2 og A. 3.

Pressenævnet bemærker videre generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

På baggrund af sagens oplysninger og oplysninger fra CVR-registret lægger Pressenævnet til grund, at det omtalte byggeselskab Casa Futura A/S reelt var ejet af [Klager], og at selskabet blev erklæret konkurs den 23. september 2016 af Skifteretten i Viborg. Pressenævnet lægger derudover til grund, at de konkursramte selskaber Cafu Holding ApS, Casa Futura Sjælland ApS, CAFU V ApS og CAFU I ApS også var ejet af [Klager], og at disse selskaber formentlig udgjorde den i Kontant-udsendelsen omtalte Casa Futura-koncern.

Interviewet

[Klager] har klaget over, at DR ikke holdt sig til den aftalte spørgeramme forud for interviewet. I stedet spurgte DR ind til nye forhold, og DR foreholdt ham ukorrekte oplysninger om, at Casa Futura havde "*rod i regnskaberne*", samt at det ville koste en million kroner at fjerne jordhøjen i Albertslund, hvilket var med til at bringe ham ud af balance.

Pressenævnet bemærker, at det som udgangspunkt ikke er i strid med god presseskik, at en journalist forud for et interview undlader at fremsende sin dokumentation til den person, der skal interviewes, så længe interviewpersonen har mulighed for at få et overblik over, hvad spørgsmålene vedrører, og i hvilken sammenhæng udtalelserne skal anvendes.

DR skrev i mail af 8. august 2017 således til [Klager]:

”Jeg skal dog beklage, at [der] røg et ”ikke” ud i den seneste mail. Der skulle have stået følgende: ”Vi medtager ikke andre kritikpunkter i programmet end dem, du er blevet oplyst om. Vi vil muligvis vise dig enkelte, korte videoklip i interviewet, men de indeholder IKKE nye kritikpunkter, som du ikke på forhånd er blevet oplyst om her på mail. ”

Pressenævnet finder på baggrund heraf, at [Klager] havde en berettiget forventning om, at DR under interviewet ville holde sig til de kritikpunkter, som DR havde oplyst ham om forud for interviewet.

På baggrund af parternes korrespondance forud for interviewet sammenholdt med de offentliggjorte dele af interviewet, finder Pressenævnet ikke anledning til at udtale kritik af DR.

Pressenævnet har lagt vægt på, at DR blandt andet i mail af 8. august 2017 overordnet introducerede [Klager] til forhold, han ville blive adspurgt til under interviewet, herunder fejl og mangler ved boligerne i Duemose i Farum, om jordhøjen i Albertslund, strakspåbud fra Arbejdstilsynet og om [Klager]s tilknytning til Dansk Byggeselskab A/S. Nævnet har også lagt vægt på, at DR undlod at offentliggøre de dele af interviewet, der byggede på ukorrekte oplysninger vedrørende ”*rod i Casa Futuras regnskaber*” og oplysningen om, at det ville koste en million kroner at fjerne jordhøjen i Albertslund.

Boliger i Duemose Park i Farum

- Fejl og mangler ved 18 boliger

[Klager] har klaget over, at DR ikke udviste tilstrækkelig kildekritik ved ikke at konfrontere kilden [Person D] og ved ukritisk at bringe hans udsagn i udsendelsen. [Klager] har blandt andet henvist til, at den omtalte vindspærreplade var i orden og anvendt i henhold til producentens anvisninger. Der er også klaget over utilstrækkelig forelæggelse af [Person D]s kritikpunkter.

Af mail af 1. august 2017 fra DR til [Klager] fremgik blandt andet følgende:

”Vedr. det dårlige håndværk, drejer det sig som sagt om byggerierne i Duemose Park Farum, hvor de regner med, at husene skal ombygges for ca. 1 mio. kr. (bl.a. pga. forkerte vindspærreplader, underdimensionerede vægelementer v. bl.a. vinduer, skimmel og råd i trækonstruktionen, udskiftning af vinduer der ellers ikke kan inddækkes, spærret for ventilation på taget) [...]”

Tilsvarende fremgik af DRs mail af 8. august 2017 til [Klager] og [Person B].

Under interview-delen i udsendelsen fremgik [Klager]s kommentarer til forholdet, hvor [Klager] blandt andet udtalte:

”[Klager]: Samme [Person D] gennemgik husene umiddelbart efter de blev afleveret og fandt nogle få fejl.

[...]

[Klager]: Hvis det er rigtigt, at de huse har de skader, så er jeg selvfølgelig ked af det, og jeg stiller mig helt uforstående over for det, fordi de er bygget af anerkendte byggevirksomheder med anerkendte

materialer, der er godkendt, CE-mærket. Så det er, det er stadigvæk lidt svært for mig at forstå, at det skulle være tilfældet.

Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at DR ikke har udvist den fornødne kildekritik i forhold til kilden [Person D]. Nævnet har lagt vægt på, at det fremgår, hvem der udtaler sig, og at udtalelserne fra [Person D] fremstår som hans professionelle vurdering af fejl og mangler ved boligerne i Duemose Park. Nævnet har i den forbindelse også lagt vægt på, at [Klager] fik mulighed for at kommentere den overordnede kritik vedrørende boligerne i Duemose Park, herunder DRs brug af [Person D] som kilde. Pressenævnet finder således, at DR på tilstrækkelig vis har forelagt [Klager] kritikken vedrørende fejl og mangler for boligerne i Duemose Park i Farum.

Nævnet udtaler derfor ikke kritik af DR i forhold til klagepunktet.

- Voldgiftssag

[Klager] har klaget over, at udsendelsen giver indtryk af, at beboerne i Duemose Park har vundet en voldgiftssag vedrørende fejl og mangler. Han har også klaget over manglende forelæggelse.

Af udsendelsen fremgik følgende:

”Værten: Josefine og hendes mand beslutter sig sammen med andre af vejens beboere at køre en såkaldt syn- og skønssag mod bygherren. Det betyder, at en uvildig ekspert laver en teknisk vurdering af fejl og mangler ved byggeriet, hvorefter sagen kan blive afgjort ved en voldgiftsret. Beboerne i Duemose Park ender med at få medhold på alle de væsentlige punkter. ”

Og

”Beboer: Ikke i min optik og vores syn- og skønrapport efterfølgende beviser, at jeg har ret, så der er jo en dom, der kommet, hvor det viser sig, at vi havde ret i det.

Speak: Men fordi bygherren i mellemtiden går konkurs, er der ingen til at betale. I stedet må byggeskade-forsikringen nu dække. [...]”

DR har under sagens behandling i Pressenævnet oplyst, at der var anlagt sag ved Retten i Lyngby, men at der ikke blev afsagt dom på grund af Casa Futuras konkurs.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at der blev udarbejdet en syn- og skønrapport vedrørende mangler på boligerne i Duemose Park. Oplysningen herom er ikke bestridt af [Klager]. Nævnet lægger yderligere til grund, at der ikke er blevet afsagt dom omhandlende det gennemførte syn og skøn, og at det økonomiske mellemværende nu er et forsikringsanliggende.

Pressenævnet finder, at udsendelsen kan give indtryk af, at beboerne i Duemose Park havde vundet en voldgiftssag vedrørende fejl og mangler mod bygherren. Pressenævnet finder, at dette kunne have været undgået, hvis DR havde forelagt oplysningerne for [Klager] og bragt hans kommentarer hertil.

Pressenævnet finder imidlertid, at omtalen i sammenhængen ikke kan anses for at være så krænkende eller skadelig for Casa Futura, at der er grundlag for at udtale kritik. Nævnet har lagt vægt på, at oplysningerne om syn- og skønsrapporten og forsikringssagen ikke er bestridt af [Klager].

Casa Futuras konkurs

[Klager] har klaget over, at det fremgår af udsendelsen, at Casa Futura gik konkurs på grund af skattegæld. Han har i den forbindelse klaget over DRs kildevalg i forhold til oplysninger om konkursen.

DR har henvist til kilden, kurator for konkursboet, [Kuratoren]s udsagn og til en efterfølgende mail af 16. november 2017 fra Skifteretten i Viborg, hvor det bekræftes, at der er skattegæld i konkursboet.

Af udsendelsen fremgik følgende:

”Speak: Men i september sidste år bliver han begæret konkurs af sine to banker. Ifølge konkursboets kurator skyldes det skattegæld og leverandørtilgodehavender og manglende likviditet. Gælden i Casa Futura-koncernen har kurator i dag opgjort til over 50 millioner kroner. ”

Pressenævnet finder som udgangspunkt ikke anledning til at udtale kritik af DR for at anvende et konkursbos kurator som kilde til oplysninger om det konkrete konkursbo. Parterne har givet modstridende oplysninger om, hvorvidt skattegæld var en årsag til Casa Futuras konkurs. Som sagen er oplyst for Pressenævnet, finder Pressenævnet ikke anledning til at udtale kritik af DR i forhold til klagepunktet.

Boliger på Oslovej i Silkeborg

- Badeværelset

[Klager] har klaget over, at DRs forelæggelse var utilstrækkelig, og at han derved ikke fik mulighed for at kommentere på de konkrete kritikpunkter vedrørende [Person A]s badeværelse. Han har henvist til, at både gulv, udluftning og fugtkoncentrationen følger forskrifterne.

Ved mail af 4. august 2017 gjorde DR [Klager] opmærksom på, at *”en af beboerne, [Person A], også [har] opdaget en række konstruktionsfejl på huset og grunden (som i øvrigt ligner dem, der er lavet i Duemose Park). ”* Derudover har DR henvist til, at der også har været telefonsamtaler om forholdet.

Følgende uddrag fra [Klager]s svar af 10. august 2017 til DR blev vist og gengivet i udsendelsen (tidskode 11:01):

”[Person A] fik i foråret 2012 leveret et hus på Oslovej 3 og siden har der ca. 1 gang om året de forløbne 5 år været henvendelse fra [Person A] om forhold, henvendelserne er hver gang besvaret og så er det hver gang døet ud.

Huset kan konstruktionsmæssigt slet ikke sammenlignes med husene i Farum, så der er ingen sammenlignelige problemer. ”

Pressenævner finder, at [Klager] i tilstrækkelig grad er blevet forelagt oplysningerne i indslaget med [Person A]. Nævnet har lagt vægt på, at [Klager] blev forelagt den overordnede kritik af Casa Futuras byggerier, herunder at udsendelsen blandt andet ville omhandle [Person A]s forhold. Nævnet har også lagt vægt på, at [Klager]s kommentarer i mail af 10. august 2017 var medtaget i udsendelsen. Det kan i den relation ikke føre til et andet resultat, at [Klager] har afvist kendskab til syn- og skønsrapport af 13. marts 2013 vedrørende Oslovej, som DR har henvist til.

Pressenævnet udtaler således ikke kritik i forhold til klagepunktet.

- Fællesarealer og regnvandsbassin

[Klager] har klaget over, at DR viste billeder af ufærdige byggearealer og jordbunker, som DR var bekendt med ikke tilhørte Casa Futura, og at DR undlod at gøre seerne opmærksomme på, at køberne var bekendt med, at færdiggørelsen af området ikke tilhørte Casa Futura. [Klager] har videre klaget over indslaget om regnvandsbassinet og har henvist til, at bassinet blevet lavet efter aftale med og godkendelse fra Silkeborg Kommune.

Af mail af 4. august 2017 fra DR til [Klager] fremgik det, at DR ville tale med ham om fællesarealerne på blandt andet Oslohøjen. DR har henvist til, at kritikken tilsvarende blev forelagt i flere telefonsamtaler mellem DR og [Klager].

Af udsendelsen fremgik følgende:

”Speak: En anden af vejens beboere fortæller, at fællesarealerne på Oslovej også mangler at blive gjort færdige.

[...]

Speak: Ud over den manglende gadebelysning har Casa Futura efterladt en åben brønd og et vandhul uden nogen form for afskærmning.

[Person C], beboer på Oslovej: Jeg ved ikke, hvordan man normalt laver sådan noget her. Men pænt det ser det ikke ud. Og som I kan se, så ville det jo ikke være særlig rart, hvis vores søn eller andre små børn faldt ned i sådan et vandhul her, og der er, det er da bekymrende. Det synes jeg da. ”

Følgende udklip fra [Klager]s mail til DR af 10. august 2017 blev herefter vist og gengivet i udsendelsen:

”Området er ikke færdigudviklet, men fællesarealer, vej mv. omkring de boliger Casa Futura har bygget, er gjort færdig, efter aftale med kommunen. ”

[Klager] og DR har givet modstridende oplysninger om, hvorvidt de afbildede fællesarealer tilhørte Casa Futura forud for konkursen. Pressenævnet er derudover ikke bekendt med, hvad DR og [Klager] konkret har talt om i telefonen.

Som sagen er oplyst for Pressenævnet, finder nævnet ikke tilstrækkelig grundlag for at udtale kritik af DRs forelæggelse vedrørende fællesarealerne og regnvandsbassinet. Nævnet har lagt vægt på, at

[Klager]s kommentar fra mail af 10. august 2017 var medtaget i udsendelsen, og at det heraf fremgik, at fællesarealer mv. var færdiggjort efter aftale med kommunen.

Pressenævnet udtaler således ikke kritik i forhold til klagepunktet.

Boliger på Torvegårdsvej i Albertslund

- Overnatning på byggepladsen

[Klager] har klaget over manglende forelæggelse af oplysningen om overnatning på byggepladsen i Albertslund og har anført, at Casa Futura ikke havde håndværkere ansat og ikke tillod overnatning på byggepladsen.

Af [Klager]s mail af 23. august 2017 til DR med DRs kommentarer indsat i kursiv ved mail af 24. august 2017 fremgik følgende om forholdet:

”Så var det et forhold med at der havde boet medarbejdere på en byggeplads i Albertslund, også det viste sig at være forkert.

Vi mener ikke, det er forkert. ”

Ovennævnte mails blev sendt efter DRs interview med [Klager]. I selve udsendelsen udtalte Simon Vedel Villumsen fra 3F, at han selv havde observeret håndværkere, der sov og boede på byggepladsen Tornegårdsvej i Albertslund. Til indslaget blev der vist billeder af skurvogne fra byggepladsen. På et af billederne kunne man skimte en opredt underkøje.

Af udsendelsen fremgik derudover følgende om forholdet:

”[Klager]: Det vil jeg ikke sige, at vi har været. Vi har haft et firma, der brugte nogle udenlandske medarbejdere, som af kommunen fik lov til at have deres vogn på en parkeringsplads ved siden af arbejdspladsen.

Speak: Men det er ikke korrekt. Albertslund Kommune har efter interviewet oplyst til Kontant, at der hverken er givet tilladelse til beboelse på byggepladsen eller på en parkeringsplads i nærheden. ”

Pressenævnet finder ikke grundlag for at betvivle udsagnene fra kilden Simon Vedel Villumsen fra 3F samt de foreviste billeder fra skurvogne på byggepladsen i Albertslund. Nævnet finder yderligere, at Albertslund Kommunes tilsynsnotat af 10. januar 2014 bestyrker en mistanken om, at håndværkere kan have overnattet på byggepladsen på Tornegårdsvej i Albertslund. Pressenævnet finder på denne baggrund ikke anledning til at udtale kritik af DR for at rejse kritikken, som ikke anses at være uden belæg i de faktiske forhold.

Nævnet finder, at oplysningerne kunne være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [Klager], der ikke har bestridt at have ansvaret for byggeriet på den omtalte byggegrund. DR skulle derfor forelægge oplysningerne for [Klager] forud for udsendelsen.

På baggrund af parternes korrespondance før og efter interviewet, herunder [Klager]s udtalelse under interviewet, lægger Pressenævnet til grund, at forholdet blev forelagt [Klager] i tilstrækkelig grad. Parterne er uenige om forholdet, hvilket også fremgår af klart af udsendelsen. Som sagen er forelagt for nævnet, har nævnet ikke mulighed for at tage stilling til, om Albertslund Kommune havde givet den tilladelse, [Klager] henviser til i interviewet.

Pressenævnet finder således ikke grund til at udtale kritik af DR i forhold til klagepunktet.

- Jordhøjen

[Klager] har klaget over, at DR misvisende fremlagde det som om, at grundejerforeningen blev efterladt med en kæmpe dyng jord, som foreningen skulle fjerne, herunder undlod væsentlige oplysninger om, at diskussionen med Albertslund Kommune kun drejer sig om en reduktion af jordhøjen på 0,75 meter, hvilket cirka vil koste 50.000 kroner.

Det fremgår af [Klager] og DRs mailkorrespondance forud for udsendelsen, at DR i mail af 8. august 2017 skrev følgende til [Klager] og hans medierådgiver [Person B]:

”Jeg har også skrevet til [Klager], at han skal forholde sig til færdiggørelsen af de manglende fællesarealer i bl.a. Hørning og Allerød og den store bunke jord, der ligger i Albertslund, som beboerne nu selv skal fjerne for egen regning.”

I udsendelsen oplyste DR, at beboerne på Tornegårdsvej i Albertslund har ansvaret for at fjerne en stor bunke jord, fordi [Klager] er gået konkurs. DR oplyste herefter:

”*Speak*: Lige nu forhandler beboerne med kommunen om, hvad der skal ske med jordbunken. Beboerne aftalte med [Klager] at lægge 400.000 kroner til side til at dække udgifterne, men om dette beløb dækker ved de endnu ikke.”

[Klager]s kommentarer til kritikken vedrørende fjernelse af jordhøjen fremgik under interviewet til sidst i udsendelsen.

Det fremgik derefter af udsendelsen, at der inde i jordhøjen formentlig var byggeaffald. [Klager] har bestridt, at der skulle være byggeaffald i jordhøjen og har klaget over manglende forelæggelse af forholdet. [Klager] har i den relation anført, at det er normalt at begrave byggeaffald fra en byggegrund på samme byggegrund, fordi det er forureningsmæssig korrekt. Pressenævnet finder på baggrund af [Klager]s oplysning, at forholdet hverken kan betragtes som skadeligt, krænkende eller agtelsesforringende for [Klager]. DR var derfor ikke forpligtet til at forelægge forholdet om eventuelt byggeaffald i jordhøjen for [Klager].

Pressenævnet finder, at DR gjorde det klart for seerne, at der var indgået en aftale mellem [Klager] og beboerne i forhold til eventuelt fjernelse af jordhøjen, og at der i den forbindelse var afsat 400.000 kroner. Nævnet finder, at det ligger inden for redaktørens redigeringsret ikke at beskrive forholdet yderligere. Derudover finder Pressenævnet, at [Klager] blev forelagt kritikken på tilstrækkelig vis, og at hans kommentarer hertil fremgik af interviewet sidst i udsendelsen.

Pressenævnet udtaler på denne baggrund ikke kritik i forhold til klagepunktet.

Boliger i Hørningparken i Hørning

- 1 års gennemsyn

[Klager] har anført, at DR undlod at forelægge [Person G]s udsagn over manglende 1 års gennemgang af boligerne i Hørning, og at der [Klager] bekendt er foretaget 1 års gennemsyn på boligerne i Hørningparken.

Det fremgår af DR og [Klager]s korrespondance forud for udsendelsen, at [Klager] ved mail af 31. august 2017 fik forelagt [Person G]s udsagn vedrørende manglende 1 års gennemgang ordret. Det fremgår i den forbindelse, at DR over for [Klager] bekræftede, at [Person G] havde fået foretaget 1 års gennemsyn af sin bolig. DR har under sagens behandling i Pressenævnet anført, at formanden for grundejerforeningen for Hørningparken den 7. september 2017 bekræftede over for DR, at flere af boligerne ikke havde fået lavet 1. års gennemgang.

[Person G] udtalte: ”Set i lyset af, at nogle af vores boliger, de ikke engang har haft 1 års gennemgang [...]”

Pressenævnet finder, at udsagnet misvisende kan give indtryk af, at [Person G] ikke har fået foretaget 1 års gennemgang af sin egen bolig. Nævnet finder, at det havde været hensigtsmæssigt, hvis DR havde redegjort mere præcist for de faktiske forhold i tilknytning til [Person G]s udsagn, herunder [Klager]s kommentarer til udsagnet.

Efter en sa[Klager] har klaget til Pressenævnet over udsendelsen ”*Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt*” bragt den 7. september 2017 på DR1, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at DR har bragt ukorrekte oplysninger samt over manglende eller utilstrækkelig forelæggelse.

1 Sagsfremstilling

Den påklagede udsendelse ”*Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt*” omhandlede risici for købere til projektbyggerier. Udsendelsen fokuserede særligt på fejl og mangler ved boliger opført af det konkursramte byggeselskab Casa Futura A/S samt andre unavngivne byggeselskaber, der af DR samlet blev betegnet som ”Casa Futura-koncernen”. Sidst i udsendelsen blev der vist udklip fra et interview, DR havde haft med [Klager], som stod bag de omtalte byggeselskaber, ”Casa Futura-koncernen”.

Korrespondance forud for offentliggørelse

I forbindelse med udarbejdelse af Kontant-udsendelsen var [Klager] og DR i løbende kontakt. Af korrespondancen fremgår blandt andet følgende:

Den 1. august 2017 skrev DR til [Klager]:

”Kære [Klager]

Tak for snakken. Vi ville som sagt gerne lave et interview med dig i næste uge for at høre din side af sagen.

Det, vi gerne vil spørge ind til, er hvilket ansvar føler du over for de boligejere, der har været udsat dårligt håndværk og manglende færdiggørelse i dine byggerier (bl.a. i Albertslund og Farum)? Vi vil også gerne høre, hvorfor der på dine byggepladser er blevet givet flere strakspåbud fra Arbejdstilsynet. Kan kunderne i Dansk Byggeselskab forvente lignende problemer, hvis de investerer i boliger her?

[...]

Bedste hilsener

[Journalisten]”

På baggrund af en mail fra [Klager] uddybede DR samme dag, hvilke forhold udsendelsen ville omhandle således:

”Vedr. det dårlige håndværk, drejer det sig som sagt om byggerierne i Duemose Park Farum, hvor de regner med, at husene skal ombygges for ca. 1 mio. kr. (bl.a. pga. forkerte vindspærreplader, underdimensionerede vægelementer v. bl.a. vinduer, skimmel og råd i trækonstruktionen, udskiftning af vinduer der ellers ikke kan inddækkes, spærret for ventilation på taget) og på Tornegårdsvej i Albertslund, hvor 3F bl.a. har dokumenteret fejl med hul på dampspærre og brug af trykimprægneret træ indendørs. [...]”

I perioden fra den 1.-3. august 2017 skrev DR og [Klager] videre sammen om tidspunktet for et kommende interview, og den 3. august 2017 skrev [Klager] følgende til DR:

”Jeg glemte at skrive at jeg går ud fra at vi skal drøfte følgende:

1 Allerød, mangler ved aflevering af boligerne

2 Farum, Duemose Park, mangelssag, herunder vindplader

3 Albertslund, der kender jeg intet til det du har skrevet om, skal jeg forholde mig til det, og besvare spørgsmål, skal jeg have noget materiale.

4 Dansk Byggeselskab, hvordan undgår man mangler der? ”

DR svarede ved mail af 3. august 2017 således:

”Kære [Klager]

Ja, det er de spørgsmål, vi skal rundt om (jf. mine tidligere mails med de spørgsmål, vi stiller dig), foruden de strakspåbud fra Arbejdstilsynet, som du har fået tilsendt. [DR sendte kopi af sager fra Arbejdsmarkedsstyrelsen til [Klager] den 2. august 2017, *Pressenævnet*]

Vedr. byggeriet i Albertslund har vi fået vedhæftede fotos fra 3F fra byggepladsen og selve byggeriet, som vi gerne vil spørge dig om.

I forbindelse med det tidligere fremsendte spørgsmål om det ansvar du føler for beboerne, kommer vi også ind på beboelserne i Silkeborg og Hørning, som vi også tidligere har korresponderet om.

Dbh [Journalisten]”

[Klager] bad den 4. august 2017 blandt andet DR om at uddybe, hvilke forhold det konkret drejede sig om i Hørning og Oslohøjen i Silkeborg. DR svarede hertil følgende:

”Både i Hørning, på Oslohøjen og i Allerød drejer det sig om fællesarealerne. På Oslohøjen har en af beboerne, [Person A], også opdaget en række konstruktionsfejl på huset og grunden (som i øvrigt ligner dem, der er lavet i Duemose Park). ”

[Klager]s medierådgiver [Person B] anmodede ved mail af 7. august 2017 DR om at uddybe udsendelsens indhold og de konkrete forhold, [Klager] skulle forholde sig til.

DR svarede følgende den 8. august 2017 til [Klager] og hans medierådgiver [Person B]:

”Kære [Person B] og [Klager]

Jeg skal beklage, hvis der stadig er uklarheder om interviewet, men vi har nu siden før sommerferien været i dialog med [Klager] om rammerne for interviewet både skriftligt og mundtligt.

Vi har sendt [Klager] en spørgeramme samt oplyst ham om de byggerier, vi har besøgt, og i det hele taget svaret på [Klager]s spørgsmål – inklusiv dem du nu også har sendt - i større detaljegrad, end vi normalt gør forud for et Kontant-program.

Jeg skal dog beklage, at [der] røg et ”ikke” ud i den seneste mail. Der skulle have stået følgende: ”Vi medtager ikke andre kritikpunkter i programmet end dem, du er blevet oplyst om. Vi vil muligvis vise dig enkelte, korte videoklip i interviewet, men de indeholder IKKE nye kritikpunkter, som du ikke på forhånd er blevet oplyst om her på mail. ”

[Klager] skal forholde sig til konsekvenserne af det byggesjusk, der er konstateret i Duemose Park i Farum (bl.a. forkerte vindspærreplader, underdimensionerede vægelementer v. bl.a. vinduer, skimmel og råd i trækonstruktionen, udskiftning af vinduer der ellers ikke kan inddækkes, spærret for ventilation på taget) og på Tornegårdsvej i Albertslund, hvor 3F bl.a. har dokumenteret fejl med hul på dampspærre og brug af trykimprægneret træ indendørs (billederne er fremsendt). I byggeriet i Rådhusparken i Allerød har boligerne været mangelfulde, da I overdrog nøglerne med bl.a. huller i væggene, revner i væggene og ufærdige dørkarme.

I byggeriet i Farum og de andre steder er det jo meget den samme historie, beboerne fortæller med hver bolig, at byggeriet blev forsinket, og at haverne var meget lang tid om at blive færdiggjorte.

Derudover skal han forholde sig til de strakspåbud fra Arbejdstilsynet, som jeg allerede har fremsendt.

Jeg har også skrevet til [Klager], at han skal forholde sig til færdiggørelsen af de manglende fællesarealer i bl.a. Hørning og Allerød og den store bunke jord, der ligger i Albertslund, som beboerne nu selv skal fjerne for egen regning.

Vi vil også gerne spørge [Klager] om kunderne i Dansk Byggeselskab, hvor han er direktør og sidder i bestyrelsen, forvente lignende problemer, hvis de investerer i boliger her.

Dette er spørgerammen, og så vil vi selvfølgelig forholde os til de svar [Klager] giver i løbet af interviewet.

Kontant-programmerne varer altid ca. 28 minutter, og vi er også inde på den generelle vækst i antallet projektbyggerier. Fokus er dog på [Klager]s byggerier.

Bedste hilsener

[Journalisten]”

[Klager] svarede herefter følgende svar til DR den 10. august 2017:

”BEMÆRKNINGER TIL SPØRGETEMAER FRA DR KONTANTEN

1. Oslohøjen, Silkeborg

I projektet Oslohøjen har Casa Futura bygget en række boliger på venstre side af vejen, ud mod Oslovej. Den ene af boligerne er eget af [Person A]. Området er ikke færdigudviklet, men fællesarealer, vej mv. omkring de boliger Casa Futura har

bygget, er gjort færdig, efter aftale med kommunen.

DR Kontant har efter det oplyste filmet jorddynger mv. i området, men de har ikke noget med Casa Futura at gøre.

[Person A] fik i foråret 2012 leveret et hus på Oslovej 3, og siden har der, ca. 1 gang om året i de forløbne 5 år, været henvendelse fra [Person A] om forhold, henvendelserne er hver gang blevet besvaret, og så er det hver gang døet ud.

Huset kan konstruktionsmæssigt slet ikke sammenlignes med husene i Farum, så der er ingen sammenlignelige problemer.

2. Hørning

Fællesarealer og vejanlæg i Hørning er i 2015 godkendt af Skanderborg Kommune, og garantien stillet til sikkerhed for at arbejdet udføres, blev frigivet.

Det viste sig efterfølgende at der var en projekteringsfejl i kloakanlægget som den

projekterende ingeniør påtog sig ansvaret for, og valgte selv at ville udbedre ved hjælp af forsikringsselskabet og en entreprenør, dette arbejde er af ukendte grunde gået i stå, men Casa Futura har ikke været involveret i arbejdet.

Casa Futura har dog forsøgt at få løst det sidste, og jeg har efter konkursen også forsøgt at få parterne til at løse problemet, og det arbejdes der fortsat på.

3. Albertslund

Fotos:

De fremlagte fotos viser:

A Oplagsplads til paller og plastik fotograferet fra Tornegårdsvej, oplagspladsen er placeret i overensstemmelse med byggepladsplanen.

B Viser kørevej i regnvej.

C Viser søm i plast, angiveligt dampspærre, hvilket er forkert, plasten er afdækningsplast hvor rækkehusene støder op til hinanden, plasten bliver fjernet når lukkestykker monteres. Dampspærren sidder inde i væggene, 10 cm fra indervæggen, og er ikke synlig.

D Billedet viser en vandlomme i afdækningsplast, afdækningsplasten er midlertidig, og isolering udskiftes når plasten fjernes og facadeplader monteres, det har intet med en dampspærre at gøre, dampspærren sidder inde i konstruktionen, ca. 10 cm bag indervæggen.

E Billedet viser en trykimprægneret fodrem, der skal være trykimprægneret, fodremmen er ikke inde i boligen, men ligger på kanten af soklen, på den udvendige side af dampspærren, som ligger skjult inde i konstruktionen, ca. 10 cm bag indervæggen.

F Billedet viser et fraskåret stykke af en fodrem.

H Billedet viser oplagspladsen på byggepladsen, fotograferet fra Tornegårdsvej.

Det er helt normalt at man på en byggeplads har en oplagsplads til paller, plastik, containere mv., der findes formentlig ikke nogen byggeplads uden.

Spørgsmål om jorddynges som er efterladt:

Der er formentlig tale om de jordbjærge som er en del af området. I forhold til

bebyggelsesplanen er jordbjerget på 2 områder af 10 m² ca. 75 cm for høj, ca. 7,5 m³ jord, det blev aftalt med den daværende bestyrelse i grundejerforeningen at Albertslund Kommune skulle ansøges om dispensation til ikke at reducere højden, hvilket er sket, der blev samtidig hensat et med bestyrelsen aftalt beløb til at fjerne jorddyngen på et senere tidspunkt, hvis kommunen fastholdt.

4. Allerød

[...]

Duemose Park, Farum:

Der smides nogle tal på banen, som forekommer utrolige, boligerne er opført af professionelle danske entreprenører, der er op til flere byggesagkyndige som har fulgt, og godkendt byggearbejderne.

Den omtalte vindspærreblade er produceret af en af Europas største koncerner indenfor dette område, og er anvendt efter forskrifterne.

Der synes ikke at være nogen som har kontaktet Unilinpanels i Belgien omkring forholdet, herunder undersøgt om Unilin vil tage ansvaret, hvis det er korrekt at pladen ikke er egnet efter beskrivelsen.

Kendskabet til de forhold der nu er bragt op, er lig 0, idet der ingen faktuelle oplysninger eller tekniske oplysninger som der er adgang til.

Forholdene er dog dækket af byggeskadeforsikringen.

Strakspåbud:

Der er fremlagt 19 påbud, fordelt på 4 byggepladser, 5 af påbuddene vedrører Casa Futura for PSS og adgangsveje.

De øvrige påbud er til entreprenører, 6 af de 19 påbud er udstedt samme dag, på samme byggeplads, og for samme forhold.

Påbuddene er udstedt over en periode på 4 år, i en periode hvor der er opført ca. 300 boliger, fordelt på 8 byggepladser.

Totalt set er det bestemt ikke skræmmende, jeg tror ikke der er nogen bygherrer, som bygger i Aarhus og København, som ikke får påbud.

Kraftigt medvirkende til dette er 3F, der besøger byggepladserne, og tilkalder Arbejdstilsynet, især hvis der er jyske medarbejdere i København, eller endnu værre, udenlandske medarbejdere.

Totalt set virker det som om DR Kontant forsøger at fremstille mig som en skurk, uanset om dette er berettiget eller ej.

Jeg er da ked af at købere skal have ulejlighed i anledning af Casa Futuras konkurs, det var bestemt ikke noget vi ønskede, det var der en smart advokat der sørgede for, men alle mangler der måtte være, er afdækket af deponeringer, og fællesarealer skal etableres af dem, der har overtaget forpligtelsen. ”

[Klager] deltog i et interview hos DR den 22. august 2017 til brug for udsendelsen ”*Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt*”. Dagen efter den 23. august 2017 sendte [Klager] en mail til DR vedrørende interviewet. DR svarede ved mail af 24. august 2017 således:

”Kære [Klager]

Tak for dine mails.

Du sender så mange spørgsmål, at vi har vanskeligt ved at nå at svare på dem. Se nedstående svar på dine punkter markeret med *rødt*.

I det omfang vi i øvrigt ikke kan få bekræftet diverse forhold, som vores kilder anfører, medtager vi dem ikke i programmet. ”

Nedenfor fulgte [Klager]s mail af 23. august 2017 til DR med DRs kommentarer indsat. DRs kommentarer er nedenfor fremhævet med kursiv. [Klager]s mail med DRs kommentarer havde følgende indhold:

”Vi gennemførte i går interviewet, men som jeg frygtede dukkede der for det første spørgsmål op som lå udenfor de aftalte emner, for det andet så viste det sig også her, at forholdene jo ikke var som Jacob stod og angav i interviewet.

Vi mener, at de emner, der blev behandlet i interviewet, lå inden for spørgerammen.

[...]

Så var der et forhold med at der havde boet medarbejdere på en byggeplads i Albertslund, også det viste sig at være forkert.

Vi mener ikke, det er forkert.

Så var det forholdet omkring en jordhøj i Albertslund, her blev det slynget ud at det kostede kr. 1.000.000,- at få jordhøjen fjernet, jeg har nu dokumenteret at det rette tal formentlig er kr. 20.000,- samt at foreningen har fået et deponeret beløb udbetalt fra Handelsbanken, således at de selv har overtaget ansvaret.

Det er korrekt, at det ikke er en million, og det vil heller ikke fremgå af programmet. Vi har nu fået bekræftet af ejerforeningen, hvilket beløb der blev sat af til at fjerne jordbunken med.

Som ”ekspert” vedrørende boligerne i Farum bliver jeg præsenteret for [Person D], som ”tilfældigvis” viser sig at være firmapartner med Svante Emtoft, som har lavet en meget fejlbehæftet rapport om boligerne, og i 2013 vurderede boligerne til at have mindre fejl.

[Person D] kan på ingen måde anses for at være uvildig, men tværtimod meget partisk.

Svante Emtoft var ikke ansat ved Bunch Bygningsfysik, da han lavede syn og skøn. Bunch Bygningsfysik er hyret af forsikringsselskabet som rådgivere.

Når Jacob under interviewet fremturer med om jeg ikke tror på dem, hvilket jeg ikke gør, og er det måske ikke forståeligt?

Jeg kan godt forstå jeres behov for at lave et skandaleprogram, det er det i lever af, men med dette niveau af research, direkte usandheder, fortællelser, forkerte sagkyndige, så har jeg ikke noget andet valg end at sende jer direkte i Pressenævnet.

[...]

Det er i interviewets forløb også tydeligt, at Jacob entydigt går efter manden, og ikke bolden, udsagn som ”vi har talt med flere som er utilfredse” osv. er jo ikke udsagn man overhovedet kan bruge, når man ikke kan og vil dokumentere det.

[...]

Herefter forsøger man så at beklikke, og svine den virksomhed til hvor jeg nu er ansat, hvad har det med emnet at gøre?

Det program dine medarbejdere er ved at lave, er ren tilsvining, det har intet med det emne at gøre som I startede med, og som du præsenterede mig for før ferien.

[...]”

Den 31. august 2017 sendte DR følgende mail til [Klager]:

”Kære [Klager]

Vi skal for en god ordens skyld høre dig, om du ønsker at kommentere følgende:

I programmet siger vores vært, da han at på besøg hos beboerne i Hørning: ”Og også her melder beboerne om problemer. ”

Vi interviewer derudover en beboer [Person G], der siger om dig og Dansk Byggeselskabs byggeri: ”Det er 300 m væk. set i lyset af, at nogle af vores boliger ikke engang har haft 1 års gennemgang, og han er

begyndt på nogle nye, hvor de er gået konkurs og kurator har fået lavet det færdigt, og han så begynder her på nøjagtig samme stil. Det er rigtig frustrerende. ”

[...]

Mvh [Journalisten]”

Den 1. september 2017 skrev [Klager] blandt følgende til DR:

”Hej [Journalisten]

Hørning:

Jeg kan se, at det er [Person E] og [Person G] du taler med, de har ikke været tilfredse med deres græsplæner, og er derfor sure på Casa Futura, og det hopper DR så med på.

I henhold til købsaftalen så skal køberne rette henvendelse til Casa Futura for at få en 1 års gennemgang, har de 2 købere gjort det?

[...]

For så vidt angår Farum, så er manglernes størrelse fortsat fuldstændig udokumenteret, [Person D]s gennemgang fra 2014 viste nogle få mangler, som Casa Futura tilbød at udbedre, hvilket blev afvist med krav om at en masse andre forhold skulle laves, og dengang skrev Casa Futura til køberne at man fralagde sig ansvaret for følgeskader, og det er sandsynligvis følgeskader man kæmper med nu.

Jeg kan forstå på byggeskadeforsikringsselskabet, at køberne har glemt at fortælle selskabet at der står kr. 3.400.000,- deponeret til eventuelle mangler.

Jeg skal bede dig vende tilbage med de 2 boliger i Hørning, med hensyn til om de har sendt Casa Futura en opgørelse over mangler til 1 års gennemgang? ”

Samme dag skrev DR til [Klager]:

”Hej [Klager]

Tak for dine kommentarer. Ja, de har begge to haft 1 års gennemgang.

Mvh [Journalisten]”

Den 4. september 2017 skrev [Klager] blandt andet følgende til DR:

”[...]

Det kan næppe være presseetisk forsvarligt, at I nu skal medtage Hørning, hvor der efter det du oplyste sidst, har været 1 års gennemgang, men tilsyneladende ikke fundet mangler, så er det jo en direkte historie I skruer sammen, for at kunne medtage Hørning, og fortælle i udsendelsen ”at her er også problemer”.

Hvis jeg ikke kan få noget dokumentation for 1 års mangler, så er jeres indslag om Hørning rent løgn og latin, idet der er lavet 1 års gennemgang, men man kan ikke dokumentere mangler. ”

Den påklagede TV-udsendelse

DR bragte den 7. september 2017 kl. 21.00 forbrugermagasinet "*Kontant: Fra boligdrøm til byggemare-ridt*" på DR1. Efter en kort intro fremgik det af udsendelsen:

"Værten: Vores hjem er vores slot og flere og flere af os vælger at investere i huse eller i lejligheder, som endnu ikke er bygget. Vi køber boligen ud fra en beskrivelse og nogle flotte illustrationer. Et såkaldt projektsalg. [Der vises tre katalog-billeder af nybyggede huse, og på det sidste billede ses teksten "*Casa Futura er en familieejet, jysk virksomhed.*", *Pressenævnet*]

[...] Men nogen byggevirksomheder sjusker med byggeriet, og hvis de så går konkurs, kan boligejerne stå tilbage med byggesjusk og halvfærdige huse, som de skal kæmpe med i flere år efter."

Der vises et billede af Duemose Park i Farum. Værten fortæller om en familie, hvis bolig blev færdig med et halvt års forsinkelse, og familien opdagede efterfølgende alvorlige fejl og mangler ved boligen. Udsendelsen fortsatte herefter med:

"Værten: Josefine og hendes mand beslutter sig sammen med andre af vejens beboere at køre en såkaldt syn- og skønssag mod bygherren. Det betyder, at en uvildig ekspert laver en teknisk vurdering af fejl og mangler ved byggeriet, hvorefter sagen kan blive afgjort ved en voldgiftsret. Beboerne i Duemose Park ender med at få medhold på alle de væsentlige punkter."

En anden beboer blev herefter interviewet om sine oplevelser i forbindelse med forsinkelse og overtagelse af sin bolig i Duemose Park. Af interviewet fremgik afslutningsvist:

[Tidskode 05.45]

"Beboer: Vi laver en lang række skrivelser, hvor vi gør opmærksom på, at der er en masse fejl og mangler, som ikke er blevet udbedret, og svarene til det, det er, at det er os, som er et problem, og vi ikke vil betale til de ting og sager, der ikke er lavet endnu.

Værten: Passer det?

Beboer: Ikke i min optik og vores syn- og skønrapport efterfølgende beviser, at jeg har ret, så der er jo en dom, der er kommet, hvor det viser sig, at vi havde ret i det.

Speak: Men fordi bygherren i mellemtiden går konkurs, er der ingen til at betale. I stedet må byggeskadeforsikringen nu dække. Forsikringsselskabet hyrer byggeriekspert [Person D] til at gennemgå boligerne. Han har de seneste 35 år været bredt anerkendt specialist på området i byggebranchen. [Person D] har nu bogstavelig talt splittet et af husene ad for at komme til bunds i antallet af byggefejl og mangler.

[Person D]: Her er vi allerede i gang og har pillet vindspærren af og pudspladen af.

Værten: Altså, fronten på de her huse er jo væk.

[Person D]: Den er væk, så vi er inde for at forstærke det her og skifte det træ ud, som har været råddent og skimmelangrebet og så videre. [Der vises billeder af områder angrebet af skimmelsvamp, *Pressenævnet*]

Værten: Altså det er jo et helt nyt hus det her.

[Person D]: Det er et helt nyt hus. Det er 2-3 år gammelt.

Værten: Og allerede så var der skimmelsvamp.

[Person D]: Der er skimmel, og der er råd i træværket.

Værten: Hvordan kan det overhovedet lade sig gøre.

[Person D]: Jamen, det er jo fordi, at det er bygget helt forkert. ”

[Person D] fortalte videre, at alle boligerne i Duemose Park skulle have nye facader, og ved gennemgangen af boligen fandt han også en utæt dampspærre, ligesom vinduerne skulle udskiftes. Derudover udtalte han, at vindspærren på gavlen af boligen var en grøn spånplade, der ikke duede til formålet og skulle nedtages. Vindspærren på alle boligerne skulle derfor også nedtages. Endvidere var boligernes carporte opført forkert. Renoveringerne ville ifølge [Person D] komme til at koste omkring en million kroner per hus, hvor byggeskadeforsikringen dækkede den udvendige renovering, mens beboerne selv måtte betale noget af den indvendige renovering.

[Tidskode 09.20]

Efter interviewet med [Person D] blev det oplyst, at det var Casa Futura A/S (Casa Futura) med [Klager] i spidsen, der havde bygget de 18 boliger i Duemose Park i Farum. Det blev også oplyst, at [Klager] inden for de seneste fem år har oprettet en række underselskaber til Casa Futura, som har bygget mange boliger i Danmark. Udsendelsen fortsatte med følgende:

”*Speak*: Men i september sidste år bliver han begæret konkurs af sine to banker. Ifølge konkursboets kurator skyldes det skattegæld og leverandørtilgodehavender og manglende likviditet. Gælden i Casa Futura-koncernen har kurator i dag opgjort til over 50 millioner kroner. ”

I udsendelsen blev der herefter skiftet over til nogle boliger på Oslovej i Silkeborg. Det blev oplyst, at beboeren [Person A] flyttede ind i sit Casa Futura-hus i 2012, men at han stadig fem år efter har problemer med byggefejl. Udsendelsen fortsatte med, at [Person A] beskrev badeværelsets fejl:

”[Person A]: Der skal være et fald her ude på badeværelset på tre cm. Det er der ikke. Gulvet det er fladt, og når gulvet er fladt, så er der egentlig risiko for, at vandet det kan løbe over brusekabinen, ligeledes har vi en ventilationsskakt, som heller ikke giver ordentlig luft eller ventilation herinde. [Person A] ses herefter udenfor ved husmuren, *Pressenævnet*] Der er blevet lavet en fugtmåling i forhold til træets skellet indvendig, og der er der målt fugt, og det kan danne grundlag i forhold til råd og svamp.

Speak: Siden [Person A] købte sit hus, er Casa Futura-koncernen gået konkurs. Derfor har han ingen steder at gå hen med sine problemer. ”

Følgende udklip fra [Klager]s mail til DR af 10. august 2017 blev herefter vist (den kursiverede tekst var i udsendelsen fremhævet med gult), mens værten gengav indholdet:

”[Person A] fik i foråret 2012 leveret et hus på Oslovej 3, og siden har der, ca. 1 gang om året i de forløbne 5 år, været henvendelse fra [Person A] om forhold, henvendelserne er hver gang blevet besvaret, og så er det hver gang *døet ud*.

Huset kan konstruktionsmæssigt *slet ikke sammenlignes med husene i Farum*, så der er ingen sammenlignelige problemer. ”

Udsendelsen fortsatte således:

[Tidskode 11.18]

”*Speak*: En anden af vejens beboere fortæller, at fællesarealerne på Oslovej også mangler at blive gjort færdige.

[...]

Speak: Ud over den manglende gadebelysning har Casa Futura efterladt en åben brønd og et vandhul uden nogen form for afskærmning.

[*Person C*], *beboer på Oslovej*: Jeg ved ikke, hvordan man normalt laver sådan noget her. Men pænt det ser det ikke ud. Og som I kan se, så ville det jo ikke være særlig rart, hvis vores søn eller andre små børn faldt ned i sådan et vandhul her, og der er, det er da bekymrende. Det synes jeg da. ”

Følgende udklip fra [Klager]s mail til DR af 10. august 2017 blev herefter vist, mens værten gengav indholdet:

[Tidskode 12.06]

”Området er ikke færdigudviklet, men fællesarealer, vej mv. omkring de boliger, Casa Futura har bygget, er gjort færdig, efter aftale med kommunen. ”

Herefter blev det i udsendelsen oplyst, at Casa Futura siden 2012 havde opført omkring 300 boliger på otte byggepladser, og at beboerne i halvdelen af boligerne har oplevet problemer med boligerne eller manglende færdiggørelse af fællesarealerne. Efterfølgende blev det oplyst, at man ikke kan forsikre sig mod et byggefirmas konkurs og i et klip anbefalede boligadvokaten Jan Schøtt-Petersen, at købere til boliger i projektbyggerier grundigt undersøger bygherrens baggrund i forhold til tidligere konkurser og lignende ved opslag i Det Centrale Virksomhedsregister. Udsendelsen fortsatte herefter således:

[Tidskode 14.05]

Værten: På Kontant har vi undersøgt [Klager]s byggefirmaer grundigt.

Speak: Og det er ikke kun de mange boligkøbere, der har stødt sig på Casa Futura. Forholdene har heller ikke været i orden for de medarbejdere, der har været ansat på byggerierne. Kontant har fået aktindsigt hos Arbejdstilsynet, der viser, at Casa Futura-koncernen over tre år har fået 17 såkaldte straks-påbud af Arbejdstilsynet, fordi forhold omkring sikkerhed og sundhed ikke har været på plads på byggepladserne. Et af stederne var på Tornegårdsvej i Albertslund på Sjælland, hvor fagforeningen 3F modtog en anmeldelse om forholdene på byggepladsen. Repræsentant for 3F, Simon Vedel Villumsen, var derude.

Simon Vedel Villumsen: [...] I overenskomster, der må man ikke bo og sove på byggepladsen, men lige præcis her, der sov de og de boede. Jeg har siddet herude om morgenen og set dem stå op klokken 05.00. Gå på arbejde klokken seks og været herude om aftenen og set, at de først er stoppet med at arbejde klokken otte om aftenen, [Billeder taget af 3F af skurvogne på byggepladsen Tornegårdsvej

vises. På det ene billede ses benene af en person stå i en døråbning til en skurvogn. I baggrunden kan man skimte en opredt underkøje samt en sammenfoldet madras i en eventuel overkøje, *Pressenævnet*] og det er mandag, tirsdag, onsdag, torsdag, fredag, lørdag og søndag.

[...]

[Tidskode 16.24]

Speak: Selvom husene nu er færdige, og byggepladsen rømmet, har beboerne stadig et minde om Casa Futura-koncernen, som en af beboerne [Person F] viser mig.

[...]

Speak: Bunken af jord er i strid med den byggetilladelse, der blev givet. Derfor bad Albertslund Kommune [Klager] om at reducere højen, men da han går konkurs, er det beboerne, der nu selv skal fjerne højen.

[...]

Speak: Lige nu forhandler beboerne med kommunen om, hvad der skal ske med jordbunken. Beboerne aftalte med [Klager] at lægge 400.000 kroner til side til at dække udgifterne, men om dette beløb dækker, ved de endnu ikke.

[Person F], beboer på Tornegårdsvej: Der er jo også stadig byggeaffald i den ikke. Så den er jo ikke ryddet op kan man sige. Nu er der vokset ting op omkring den.

Værten: Men nede under det her græs, der kunne der altså godt lægge ting og sager.

[Person F]: Det kan der sagtens. ”

I udsendelsen blev der herefter vist billeder af boliger i Hørningparken i Hørning ved Aarhus, hvor værten fortalte, at beboerne også her fortalte om problemer. Et tekstfelt blev vist på skærmen. Teksten lød:

”[Klager] hævder på mail, at utilfredsheden i Hørning blot handler om et par ufærdige græsplæner. ”

Udsendelsen fortsatte således:

[Tidskode 18.20]

”*Værten*: For her i Hørning, der har [Klager] såmænd gang i et helt spritnyt byggeprojekt.

Speak: Det nye byggeprojekt, som [Klager] er involveret i, hedder Dansk Byggeselskab A/S [På skærmen zoomes ind på byggetavlen ved byggepladsen, således at selskabets navn Dansk Byggeselskab A/S ses tydeligt. Under selskabets navn står ”Familie – Funktionalitet – Bæredygtighed”, *Pressenævnet*]. Her er han dog ikke ejer men direktør og medlem af bestyrelsen sammen med blandt andet sin kone. Bag Dansk Byggeselskab står Dansk Byggeselskab Holding, som [Klager]s søn ejer halvdelen af.

[Person G], beboer i Hørningparken: Det er ikke engang 300 meter væk. Set i lyset af, at nogle af vores boliger, de ikke engang har haft 1 års gennemgang, og han er begyndt på nogle nye, hvor det er gået konkurs, og kurator har fået lavet det færdig, og så han begynder her på nøjagtig samme stil. Det er rigtig frustrerende. At han kan finde på det, det er mig uforståeligt, at han kan det.

Værten: Nu vil jeg forsøge at få [Klager]s forklaring på den kritik, vi har hørt i programmet. ”

Udsendelsen fortsatte med et interview med [Klager], hvoraf det blandt andet fremgik:

[Tidskode 19.34]

Værten: og i Farum, der skal dine huse nu bygges om for en million kroner stykket 2-3 år efter, at du har bygget dem. Der er blevet brugt forkerte byggematerialer, de bærende elementer omkring vinduerne er underdimensionerede, taget er ikke ordentligt ventileret, og der er hul i dampspærrende. Samtidig så står flere af carportene besynderlig nok inde på naboens grund. [Klager], hvorfor afleverer du noget med så mange fejl i?

[Klager]: Det synes jeg heller ikke, vi har gjort. Jeg kender ikke til det mangelsbillede, som du viser der. Jeg har bedt jer om at komme med noget dokumentation for det, så jeg kunne forholde mig til det.

Værten: Jeg har med selvsyn været ude og se de her ting, og jeg må sige, at jeg synes, at der var ganske mange fejl.

[Klager]: Jamen, jeg er ikke uenig i, at der er nogle fejl, der skal laves, men at der er brugt forkerte byggematerialer. Det har jeg ikke fået dokumenteret.

Værten: Vores ekspert på området er [Person D]. 35 års erfaring inden for branchen, førende specialist på området.

[Klager]: Samme [Person D] gennemgik husene umiddelbart efter de blev afleveret og fandt nogle få fejl.

Værten: Ja, og siden har man så fundet langt flere.

[...]

[Klager]: Hvis det er rigtigt, at de huse har de skader, så er jeg selvfølgelig ked af det.

Værten: Ja.

[Klager]: Og jeg stiller mig helt uforstående over for det, fordi de er bygget af anerkendte byggevirksomheder med anerkendte materialer, der er godkendt, CE-mærket. Så det er, det er stadigvæk lidt svært for mig at forstå, at det skulle være tilfældet.

[...]

Værten: Lad os prøve at gå videre til et andet sted, hvor du bygger. I Albertslund også i københavnsområdet. Der ligger der en meget stor bunke jord. Kommunen har fortalt os, at jordbunken er langt større end den byggetilladelse, der er givet. Hvad synes du, at beboerne i Albertslund skal gøre?

[Klager]: Vi var enige med den daværende bestyrelse for grundejerforeningen om, at nu skulle vi søge om at få den liggende, blive liggende der, og det søgte man kommunen om. Jeg er ikke bekendt med, hvad svaret er blevet derfra. Man hensatte nogle penge til at fjerne det jord. Det var man også enige om det beløb dengang.

[...]

[Klager]: Jeg synes ikke, at vi har en mangelhistorik, der er anderledes end mange andres. [...]

Værten: Vi har haft noget aktindsigt i forhold til Casa Futura, og det handler om straks-forbud. Der har været straks-forbud på flere af byggepladserne, faktisk i nogle tilfælde flere på samme byggeplads. 3F

har fortalt om kummerlige forhold på byggepladsen for arbejderne, der boede derude, hvilket de ikke må. Hvorfor har du været så, kan vi kalde det, ligeglad med arbejdsmiljøet på dine byggepladser?

[Klager]: Det vil jeg ikke sige, at vi har været. Vi har haft et firma, der brugte nogle udenlandske medarbejdere, som af kommunen fik lov til at have deres vogn på en parkeringsplads ved siden af arbejdspladsen.

Speak: Men det er ikke korrekt. Albertslund Kommune har efter interviewet oplyst til Kontant, at der hverken er givet tilladelse til beboelse på byggepladsen eller på en parkeringsplads i nærheden.

[...]

Udsendelsen fortsatte med en diskussion mellem [Klager] og værten vedrørende antallet af straks-forbud stilet direkte til Casa Futura. Udsendelsen fortsatte med følgende speak:

Speak: Kontant har efter interviewet igen kontrolleret fakta. Vi sendte [Klager] en mail onsdag den 2. august, hvor alle 17 straks-påbud til Casa Futura-koncernen fremgår.

[Til speaken vises et skærbillede af DRs mail til [Klager] af 2. august 2017 med otte vedhæftede filer. Den del af mailteksten, der kunne ses på skærmen, havde ordlyden: "Kære [Klager], Her har du som lovet de sager, vi har fået tilsendt fra Arbejdstilsynet", Pressenævnet]

Værten: Du er gået i gang igen [værten afbrydes af [Klager], Pressenævnet].

[Klager]: Nej, det er jeg ikke.

Værten: Med at bygge boliger med Dansk Byggeselskab.

[Klager]: Ja, jeg er ikke gået i gang igen, jeg er ansat.

Værten: Ja, du er direktør ikke?

[Klager]: Jo.

Værten: Ja, så i gang kan man vel godt kalde en direktør, og du sidder også i bestyrelsen.

[Klager]: Ja.

Værten: Sammen med din kone.

[Klager]: Ja.

Værten: Din søn ejer halvdelen.

[Klager]: Ja.

Værten: Så man kan sige: Bolden er ikke flyttet så langt væk fra, hvor den lå før. Det er stadigvæk dig og din familie, der [Værten afbrydes af [Klager], Pressenævnet].

[Klager]: Det er min søn, der er gået ind og investeret i selskabet, og det er der vel ikke noget galt ved. Det er der andre, der har gjort.

Værten: Absolut ikke, men man kan sige.

[Klager]: Men jeg er ikke ejer af noget.

Værten: Både du, din søn og din kone er involveret i Dansk Byggeselskab.

[Klager]: Ja.

Værten: Hvordan kan beboerne i de nye boliger være sikre på, at de ikke også bliver præget af byggesjusk, forsinkelser, dårlig arbejdsmiljø, eller eventuelt at I går konkurs igen?

[Klager]: Altså for det første så er Dansk Byggeselskab et helt andet koncept, og igen er jeg nødt til at gentage, at jeg er alene ansat, og det har ikke noget med Casa Futura at gøre. For det andet så er ejerkredsen i Dansk Byggeselskab sådan stillet, at vi ikke behøver at have pengeinstitutter involveret. Det var nok det, der var uheldet i Casa Futura. For det tredje så har vi en anden entreprenør kreds til at bygge boligerne. Vi har lige afleveret de første boliger i Dansk Byggeselskab, og de er stort set mangelfri.

[...]"

DR modtog den 15. september 2017 [Klager]s klage over udsendelsen. Den 1. oktober 2017 afviste DR klagen. [Klager]s klage over DRs svar er modtaget i Pressenævnet den 12. oktober 2017.

Yderligere baggrundsoplysninger

- Albertslund Kommunes tilsynsnotat

Af Albertslund Kommunes notat af 10. januar 2014 stilet til CASAF A/S, Torvet 1 A, 8600 Silkeborg, fremgik følgende:

"Syn med byggeplads på Tornegårdsvej 51

Albertslund Kommune har d.d. foretaget uanmeldt tilsyn på byggepladsen ved Tornegårdsvej 51. Tilsynet var foranlediget af en anmeldelse fra 3F, som har givet udtryk for, at der muligvis overnattes på byggepladsen. Formålet med tilsynet var at afdække om der foregår overnatning i uoverensstemmelse med den til byggeriet udstedte byggetilladelse af 16. september 2013. På pladsen var der ingen byggepladsleder til stede. Der var alene 4 udenlandske håndværkere, som arbejdede på et fundament. De kunne hverken dansk eller engelsk og det var ikke muligt at kommunikere med dem og sætte dem ind i mit ærinde. Tilsynet kunne derfor ikke gennemføres tilfredsstillende. "

I notatet var indsat billeder fra byggepladsen af blandt andet indholdet af en skraldespand med tilhørende billedtekst:

"Billede af en skraldespand på pladsen. Ifølge vores Affalds- og Genbrugsteam er der tale om almindeligt dagrenovation. Flere effekter stammer fra madlavning og der var også tomme øldåser (som normalt ikke hører en arbejdsplads til). "

Der var derudover billeder af mobile vogne med tilhørende billedtekst:

"På pladsen var der 7 mobile vogne og et byggelederskur. På nær byggelederskuret var alle vogne aflåst og der var nedrullede gardiner, så det ikke var muligt at se, hvad de blev anvendt til. På flere af vognene var der reklamer for vognenes leverandører. Ved søgning på leverandørenes hjemmesider er der ikke tvivl om, at det er beboelsesvogne, som er blev leveret til pladsen. [...]"

Afslutningsvis gjorde kommunen opmærksom på, at man påtænkte at komme på uanmeldt besøg igen.

- Oplysninger fra Det Centrale Virksomhedsregister

Af udskrift af 20. februar 2018 fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR-registret) fremgår det, at selskabet Casa Futura A/S' legale ejere var Casa Futura A/S med en ejerandel på 25-33,32 procent og CAFU Holding ApS med en ejerandel på 66,67-89,99 procent. CAFU Holding ApS var ejet af [Klager]. Selskaberne CAFU Holding ApS og Casa Futura A/S blev erklæret konkurs henholdsvis den 22. og 23. september 2016 af Skifteretten i Viborg. Selskaberne havde henholdsvis branchekode 412000 "*Opførelse af bygninger*" og 411000 "*Gennemførelse af byggeprojekter*".

Derudover fremgår det af CVR-registret, at selskaberne Casa Futura Sjælland ApS og CAFU V ApS havde [Klager] som ejer, mens CAFU I ApS var ejet af CAFU V ApS. Selskaberne havde også branchekode 411000 "*Gennemførelse af byggeprojekter*" og blev alle erklæret konkurs den 22. september 2016 af Skifteretten i Viborg.

Ovennævnte selskabers adresse var den samme: Torvet 1 A, 8600 Silkeborg.

Af udskrift af 20. februar 2018 fra CVR-registret fremgår det, at [Klager] er direktør for selskabet Dansk Byggeselskab A/S, ligesom han er en del af selskabets bestyrelse.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

2.1.1 Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at DR bragte en række ukorrekte oplysninger enten mod bedre vidende eller uden (tilstrækkelig) forelæggelse for [Klager] forud for udsendelsen.

[Klager] betragter udsendelsen som unuanceret og ensidig og mener, at DRs research må være foregået på en måde, hvor DR har holdt mest muligt for sig selv af frygt for, at udsendelsen ellers ville falde fra hinanden.

[Klager] har i den relation bemærket, at han via købere af Casa Futuras huse er blevet bekendt med, at DR har stemt dørklokker for at få købere til at omtale Casa Futura dårligt.

DR fandt det ikke relevant at bringe interview med de købere hos Casa Futura, som DR har rettet henvendelse til, som har oplyst, at de var fint tilfredse med det produkt, de har fået leveret.

Casa Futura har ifølge [Klager] i perioden fra 2013-2016 opført cirka 250 boliger, og ud af de 250 købere er det lykkedes DR at finde måske fem utilfredse købere, hvilket svarer til 2 procent utilfredse købere.

Som illustration af sin oplevelse med DR har [Klager] henvist til en mail af 12. september 2017 fra en køber sendt til blandt andet [Klager]s mail. Af mailen fremgik blandt andet følgende:

”Kære Dansk Byggeselskab

[...]

Når det så er sagt, så vil jeg lige skynde mig at sige at vi har været meget tilfredse med hele processen, samarbejdet og kommunikationen med jer. Vi har selvfølgelig alle med stor interesse set DR2 [DR1] udsendelsen Kontant, og jeg tror de fleste af os er af den opfattelse, at Kontants form for journalistik var ret sensationspræget og uden reel dokumentation for alle de forhold de forsøgte at få til at ligne det rene fup & fakta. Min egen og flere andre fra ØA 76-108 som jeg har hørt fra har derfor mest den holdning, at DR2 [DR1] ”dumpede” i deres forsøg på at dokumentere noget som helst, der skulle få købere af bolig fra Dansk Byggeselskab til at blive rystede, og vi har fortsat fuld tillid til, at Dansk Byggeselskab lever helt op til alle aftaler. ”

Interviewet

[Klager] har anført, at DR forud for interviewet op til udsendelsen sendte en ”spørge-ramme”, således at han kunne forberede sig. Han har i den forbindelse anført, at aftalen var, at spørgsmålene i interviewet skulle holde sig inden for denne ramme.

[Klager] finder, at DR på ingen måde holdt sig til spørgerammen. Af de syv til otte emner, der var i spørgerammen, blev kun to omtalt. Resten blev ikke nævnt. Til gengæld kom en række nye spørgsmål op.

Under interviewet den 22. august 2017 hos DR fortalte interviewerens af to omgange direkte usandheder, hvilket var med til at bringe [Klager] ud af balance i interviewet.

For det første blev der halvvejs i interviewet påstået, at der var ”rod i regnskaberne” i Casa Futura, samt at dette telefonisk var blevet bekræftet af Casa Futuras revisor. I mail 24. august 2017 fra DR til [Klager] bekræftede DR, at det var en misforståelse, at DR havde talt med revisoren.

For det andet påstod DR under interviewet, at det ville koste 1.000.000 kroner at fjerne jordhøjen i Teglmosen, Albertslund. I samme mail af 24. august 2017 fra DR til [Klager] bekræftede DR, at det vidst ikke kostede 1.000.000 kroner med jordhøjen.

Boliger i Duemose Park i Farum

- Fejl og mangler ved 18 boliger

[Klager] har anført, at DR mod bedre vidende ukritisk bragte [Person D]s udsagn vedrørende fejl og mangler ved 18 boliger i Duemose Park i Farum. [Klager] havde dokumenteret over for DR, at selv samme [Person D] i en rapport fra 2014 vedrørende de samme 18 boliger fandt langt færre fejl og mangler. DR konfronterede ikke [Person D] hermed.

[Klager] har derudover anført, at det over for DR var dokumenteret, at den kritiserede vindspærreplade kom fra en af de største koncerner i Europa inden for pladeprodukter, samt at pladen er CE-godkendt og anvendt i henhold til producentens anvisninger. Det var i den forbindelse påpeget over for DR, at kilden [Person D] ikke havde undersøgt den vindspærreplade, som han kasserede, og som medførte langt de største omkostninger.

[Klager] har yderligere påpeget, at DR ikke spurgte ind til, hvorfor [Person D] fandt, at facaden var underdimensioneret, herunder om dette kan tænkes at stamme fra, at [Person D]s renovering medførte væsentlige konstruktive ændringer i facaden.

[Klager] finder, at DRs forelæggelse af [Person D]s konkrete kritikpunkter var utilstrækkelig, idet kritikken kun blev forelagt i overordnede vendinger vedrørende de udvendige forhold.

- Voldgiftssag

[Klager] har anført, at den omtalte voldgiftssag vedrørende fejl og mangler på boligerne i Duemose Park i Farum aldrig har fundet sted. DR forelagde heller ikke oplysningerne herom for ham forud for udsendelsen.

Casa Futuras konkurs

[Klager] har anført, at det ikke er korrekt, at Casa Futura gik konkurs på grund af skattegæld. DR forelagde ikke den ukorrekte oplysning forud for udsendelsen. Casa Futura havde ved konkursen en sædvanlig månedlig moms på cirka 4.000.000 kroner, der som følge af konkursen ikke blev betalt. SKAT var dog på ingen måde involveret i konkursen.

[Klager] har stillet spørgsmål ved DRs kildevalg i forhold til oplysningerne om konkursen.

Han har anført, at Casa Futura gik konkurs, fordi den advokat, DR anvendte som kilde, fik overtalt Nordea til at lukke den driftskredit, som var blevet forlænget i forbindelse med årlig genforhandling, en måned forud for konkursen. [Klager] har også anført, at advokatens forhold nu efterforskes af anklagemyndigheden i Midt-og Vestjyllands politikreds på grund af forholdene omkring Casa Futuras konkurs. DR var bekendt hermed og valgte uagtet at anvende advokaten som troværdig kilde.

Boliger på Oslovej i Silkeborg

- Badeværelset

[Klager] har anført, at DR undlod at forelægge ham [Person A]s klage over badeværelsesgulvet manglende fald og udluftningen på badeværelset. Heller ikke hans klage over fugt i konstruktionen blev forelagt. DR forelagde kun [Person A]s klage i generelle vendinger og spurgte ikke ind til det under interviewet.

Havde DR spurgt til forholdet om badeværelsesgulvet, havde DR fået oplyst, at gulvet var lavet efter vejledningen på området. Det følger af SBI's anvisning, at der ikke stilles krav om fald på gulvet, men alene en samlet højdeforskel på 30 mm målt fra overkant dørtrin til overkant gulv afløb, og at der ikke må være "lunker" på den flade del af gulvet.

I forhold til udluftningen på badeværelse har [Klager] henvist til, at hvis DR havde spurgt ham om forholdet, kunne han inden udsendelsen have oplyst, at udluftningen opfylder de gældende krav.

Vedrørende fugt i konstruktionen har [Klager] henvist til, at der normalt kan måles fugt i konstruktionen (15-18 procent), når elementerne er nye. Efter et år falder fugtprocenten til 8-10 procent. Derfor kan [Person A] givetvis måle fugt i konstruktionen, men det er helt efter forskrifterne.

[Klager] har afvist kendskab til syn- og skønsrapport af 13. marts 2013, som DR har henvist til.

- Fællesarealer og regnvandsbassin

[Klager] har anført, at DR ikke forelagde [Person C]s konkrete kritikpunkter for [Klager], ligesom DR heller ikke spurgte ind til disse under interviewet.

[Klager] har anført, at DR viste billeder af byggearealer og jordbunker i udsendelsen, som DR var bekendt med ikke tilhørte Casa Futura. De byggefelter, som beboer [Person C] kritiserede, havde således intet med Casa Futura at gøre, og DR undlod at gøre seerne opmærksomme på, at køberne fra salgsmaterialet var bekendt med, at Casa Futura ikke skulle færdiggøre byggemodningen, idet denne del af udstykningen ikke tilhørte Casa Futura.

[Person C] klagede derudover over manglende indhegning af et regnvandsbassin. Da [Klager] blev bekendt med indslaget den 6. september 2017, sendte han straks dokumentation til DR for, at regnvandsbassinet blev lavet ifølge aftale med Silkeborg Kommune og blev udformet således, at der ikke skulle være hegn. [Klager] har som dokumentation henvist til sin mail af 7. september 2017 kl. 14.02 til DR, hvori følgende blandt andet fremgik:

”Jeg sender dig vedhæftede mail, som er en korrespondance fra 2015 om regnvandsbassinet.

Den nævnte [Ingeniøren] er vores ingeniør, og som du kan se bliver det her aftalt, hvordan bassinet skal udformes, for netop at undgå hegn.

Det er heller ikke normalt at man indhegner regnvandsbassiner, de fungere kun som overløb under skybrud, normalt står de tomme for vand.

Som du kan se i den nederste mail, så forudsætter biologen fra kommunen og vores ingeniør netop, at bassinet er et naturligt legeområde for børn, (det er under punkt 2), og man har slet ikke forudsat, at det skulle hegnes ind, tværtimod.

[...]”

Af korrespondancen mellem [Klager] og installationsingeniøren [Ingeniøren] fra oktober 2015 fremgår det, at installationsingeniøren den 9. oktober 2015 skrev følgende til Silkeborg Kommune:

”Jeg fremsender hermed en revideret tegning mv., hvoraf der fremgår supplerende oplysninger om regnbedets udformning.

Efter min mening, og så vidt jeg har forstået på Casa Futura, vil man være indstillet på at bassinet opfylder kravene om størrelse og brinkhældning, på bekostning af at det asfalterede vendeareal for enden af vejen vil blive reduceret en smule. En naturligt udseende forsækning i terrænet uden indhegning må være det foretrukne.

Jeg foreslår i øvrigt at der så vidt muligt etableres en opkant eller vold mod Oslovejen og nabo-matriklen for sikring mod overbelastning. Bemærk dog i øvrigt, at når bassinet regnes opfyldt i hht. LAR-beregning (100 m³) regner jeg med at der vil være en vis overhøjde op til terræn-niveau før vandet løber ind på vendepladsen. ”

Silkeborg Kommune svarede samme dag følgende:

”Tak for det fremsendte – jeg vil se nærmere på det. Jeg synes, det er fint at arbejde mod en naturlig løsning, hvor man slipper for et hegn. Ifht. vold så var det netop også noget, jeg havde tænkt mig at bede om som en del af løsningen. Naturligvis for at skåne Oslovej men i særdeleshed naboen mod vest. Lad os bare nu blive enige om, at en sådan vold i tilladelsen vil blive en betingelse for etableringen af det ansøgte bassin. Hvis I konstruerer nævnte vold på den måde, som du havde påtænkt, hvor løber aflastningsvandet så hen - vendepladsen? Jeg er opmærksom på det med overhøjden – det lyder fint. ”

Boliger på Torvegårdsvej i Albertslund

- Overnatning på byggepladsen

[Klager] har anført, at DR var gjort bekendt med, at der ikke er nogen dokumentation for overnatning på pladsen, samt at Casa Futura ikke har håndværkere ansat og ikke tillader overnatning på byggepladsen. Han har i den forbindelse klaget over DRs manglende forelæggelse.

[Klager] har bemærket, at det af udsendelsen fremstår uklart, hvilken overenskomst den faglige sekretær henviser til, men at han antager, at det må være 3Fs overenskomst.

- Jordhøjen

[Klager] har anført, at DR i udsendelsen fremlægger det som om, at grundejerforeningen blev efterladt med en kæmpe dyng jord, som foreningen skulle fjerne, hvilket ikke er korrekt. Under indslaget fortalte en beboer, at jordhøjen var blevet efterladt, fordi det var billigere.

Det blev dokumenteret over for DR, at jordhøjen er en del af landskabet, samt at Casa Futura sammen med bestyrelsen for grundejerforeningen havde rettet en fælles henvendelse til Albertslund Kommune med hensyn til højden på jordhøjen.

Jordhøjene er indlagt i lokalplan og bebyggelsesplan som en del af landskabet. Højene ligger både på den omtalte grund og på nabogrunden og har ligget der, før Casa Futura overtog grunden.

Diskussionen med kommunen drejer sig om, hvorvidt højen på et mindre område skal reduceres med 0,75 meter, hvilket måske vil medføre en udgift på 50.000 kroner. Denne oplysning udlod DR at medtage i udsendelsen.

Grundejerforeningen har selv overtaget forhandlingerne med kommunen og har i den

anledning valgt at få udbetalt 400.000 kroner, som var hensat som sikkerhed, hvis kommunen skulle forlange højen reduceret med 0,75 meter.

Udsendelsen efterlader også et indtryk af, at Casa Futura efterlod en bunke byggeaffald.

[Klager] har bestridt, at Casa Futura begravede byggeaffald i højen, og at DR ved forelæggelse ville have fået oplyst, at det er normalt at begrave byggeaffald fra en byggegrund på samme byggegrund, fordi det er forureningsmæssig korrekt.

[Klager] har i den forbindelse klaget over DRs forelæggelse.

Boliger i Hørningparken i Hørning

- 1 års gennemsyn

[Klager] har anført, at DR undlod at forelægge ham [Person G]s klage over manglende 1 års gennemgang af boligerne i Hørning.

[Klager] har henvist til, at der var foretaget 1 års gennemgang på [Person G]s bolig, hvilket DR i mail af 1. september 2017 bekræftede over for [Klager]. Til trods herfor lod DR ham stå frem i programmet og sige det modsatte i forhold til andre køberes boliger. DR har ikke dokumentation for udsagnets korrekthed og spurgte heller ikke ind til det under interviewet.

Dansk Byggeselskab A/S

[Klager] har klaget over, at hans nuværende arbejdsplads Dansk Byggeselskab A/S blev inddraget i udsendelsen. Dansk Byggeselskab A/S har intet at gøre med Casa Futura eller med emnet ”projektbyggerier” og at inddragelsen af hans nuværende arbejdsplads ikke kan have andet formål end at genere ham.

2.2 DRs synspunkter

2.2.1 Korrekt information og forelæggelse

DR har indledningsvis anført, at Kontant er kendetegnet ved at være en udsendelse, der på forbrugernes vegne undersøger og afdækker forhold af væsentlig samfundsmæssig interesse. I den indklagede udsendelse undersøger DR risikoen ved at investere i projektbyggeri, når man køber bolig. Som det fremgår af udsendelsen, er antallet af projektsalg langt mere end fordoblet de seneste tre år, og der er dermed tale om et emne med direkte relevans for mange danske familier.

DR har anført, at udsendelsen bygger på en omfattende research med samtaler og møder med adskillige utilfredse købere i flere forskellige byggerier. Alene i Farum handler det om 18 husstande. Derudover har DR talt med utilfredse beboere fra 5 forskellige byggerier rundt om i landet, nemlig i Silkeborg, Hørning, Hasselager, Albertslund og Allerød. Det er ikke alle forhold, der omtales konkret i udsendelsen. Det er derfor DRs opfattelse, at antallet af utilfredse købere af boliger leveret af Casa Futura er langt højere, end det af [Klager] anførte, og at udsendelsen afspejler de faktiske forhold for en stor del af [Klager]s kunder.

DR har yderligere anført, at [Klager]s kommentarer til de kritikpunkter, der rejses i programmet, kommer både til udtryk gennem citerede mailsvar umiddelbart i forbindelse med nogle af de kritikpunkter, der rettes mod ham i programmet, og i et interview, som også bringes i programmet.

DR har i den anledning anført, at der forud for udsendelsen var en omfattende dialog mellem DR og [Klager] fra den 20. juni 2017 (afbrudt af sommerferien i juli måned) og frem til dagen for programmets udsendelse den 7. september 2017. DR har løbende været i kontakt med [Klager] både skriftligt på mail, mundtligt i telefonen og personligt ved optagelsen af det interview, som indgår i programmet. [Klager] blev løbende forelagt den kritik, som fagfolk og beboere har rettet mod kvaliteten af de boliger, som Casa Futura-koncernen har opført, ligesom [Klager] blev tilbudt et møde med DR uden kamera forud for udsendelsen, hvilket han dog afslog.

[Klager] er således gennem en længere periode blevet informeret om den kritik, der bliver rejst i programmet, og forelæggelsen for [Klager] var fyldestgørende.

[Klager] har henvist til en mail fra en køber af en bolig i et af Dansk Byggeselskab A/S' byggerier. Mailen er ikke omtalt i udsendelsen, og DR finder ikke bilaget relevant for klagen.

Samlet set er det DRs opfattelse, at udsendelsen er i overensstemmelse med god presseskik.

Interviewet

DR finder, at interviewet holdt sig inden for de temaer og konkrete sager, som [Klager] var blevet forberedt på forud for interviewet.

DR har i den forbindelse anført, at DR ved mail af 1. august 2017 tilbød [Klager] et interview til kamera i dagene fra den 7.-9. august 2017. Dette afviste han med henvisning til manglende tid til at forberede sig. Programmet var oprindeligt programsat til den 24. august 2017, men blev flyttet to uger for at give [Klager] bedre mulighed for at forberede sig til interviewet. [Klager] efterspurgte forud for interviewet meget konkrete oplysninger om DRs spørgsmål. Dette imødekom DR i videst muligt omfang både telefonisk og på mail. Den 8. august 2017 fremsendte DR en opsummering af de forhold, som DR havde været i dialog med [Klager] om, og som udgjorde spørgerammen for interviewet. Interviewet blev efterfølgende aftalt til og gennemført den 22. august 2017.

DR har afvist, at DR forsøgte at bringe [Klager] ud af fatning under interviewet, ligesom DR ikke medtog de to forhold med fejlbehæftede oplysninger, som [Klager] henviser til, i udsendelsen.

Boliger i Duemose Park i Farum

- Fejl og mangler ved 18 boliger

DR har anført, at kilden [Person D] er, som det fremgår af udsendelsen, hyret af beboernes forsikringsselskab for at afklare, hvad det koster at udbedre fejlene på boligerne i Duemose Park i Farum. Som det fremgår af udsendelsen, sker dette ved en tilbundsgående undersøgelse af et af husene. DR har ingen grund til at betvivle [Person D]s faglige kompetencer i forhold til at vurdere skadernes omfang, og forsikringsselskabet har efter DRs oplysninger også lagt hans vurdering til grund.

DR har derudover anført, at DR spurgte [Person D] til den kasserede vindspærreplade. Han sendte i den forbindelse de fotos af de rådne vindspærreplader, som DR anvendte i udsendelsen.

DR har yderligere anført, at [Klager] blev forelagt omfanget af mangler og den forventede udbedringsudgift på en million kroner pr. hus. DR har i den forbindelse henvist til mail af 1. august 2017 fra DR til [Klager], hvoraf det blandt andet fremgik:

”Vedr. det dårlige håndværk, drejer det sig som sagt om byggerierne i Duemose Park, hvor de regner med, at husene skal ombygges for ca. 1. mio. kr. (bl.a. pga. forkerte vindspærreplader, underdimensionerede vægelementer v. bl.a. vinduer, skommer og råd i trækonstruktionen, udskiftning af vinder der ellers ikke kan inddækkes, spærret for ventilation på taget). ”

Derudover handler en stor del af interviewet med [Klager] om netop disse skader, og interviewet indgår i udsendelsen (tidskode 20:03).

Det er derfor DRs opfattelse, at der er sket fornøden forelæggelse af såvel indvendige som udvendige forhold, og at [Klager] har haft god tid til at forberede sig på at skulle besvare kritikken.

- Voldgiftssag

DR har bestridt, at udsendelsen skulle give indtryk af, at beboerne i Duemose Park i Farum skulle have vundet en voldgiftssag om forholdene.

I udsendelsen udtalte en af beboerne sig om problemer ved byggeriet i Duemose Park i Farum. Han henviste til, at de mange fejl ved byggeriet blev slået fast ved syn og skøn. Det gjorde han med ordene:

”Og vores syn- og skønsrapport beviser, at jeg har ret. Der er kommet en dom, hvor det viser sig, at vi havde ret i det. ”

DR opfatter dette som beboerens egen udlægning af sagen, hvor han giver udtryk for sin opfattelse af syn- og skønsrapporten som en dom, der afgør uenighederne om manglernes omfang. DR omtaler ikke noget sted en voldgiftssag.

Syns- og skønssagen kørte ved Retten i Lyngby, men på grund af Casa Futuras konkurs, blev der ikke afsagt dom. Ved det udførte syn og skøn blev omfanget af manglerne dog slået fast, og byggeskadeforsikringsselskabet har efter DRs oplysninger lagt den vurdering til grund.

Casa Futuras konkurs

DR har fastholdt, at den faktuelle oplysning om, at der var skattegæld i konkursboet, er korrekt. DR har fået oplysningen fra konkursboets kurator, [Kuratoren], som, efter at DR modtog [Klager]s klage, igen har bekræftet, at der er skattegæld i konkursboet. Oplysningen kan efter DRs opfattelse derfor lægges til grund som utvivlsomt korrekt og skulle derfor ikke forelægges.

Efter udsendelsen har Skifteretten i Viborg endvidere over for DR bekræftet, at der er skattegæld i konkursboet. DR har henvist til mail af 16. november 2017 fra chef for skifteretten og fællessekretariatet, Helle Hager Thor, til DR, hvorefter følgende fremgik:

”Jeg kan bekræfte, at der er skattegæld i selskaberne. Jeg har dog ikke noget overblik over hvor meget, idet skifteretten ikke er i besiddelse af anmeldelserne. Kurator har således – hvilket er sædvanligt – i sine cirkulæreskrivelser angivet selskabernes samlede gæld.”

Boliger på Oslovej i Silkeborg

- Badeværelset

DR har anført, at DR forelagde [Klager], at DR ville omtale konstruktionsfejlene i [Person A]s hus, og at DR ønskede [Klager]s kommentarer hertil.

Flere af forholdene er beskrevet i besigtigelsesrapport af 21. november 2014, de er påtalt over for Casa Futura af [Person A] selv, og de tre konkret omtalte mangler er fastslået i syn- og skønsrapport af 13. marts 2017. Oplysningerne kan derfor efter DRs opfattelse lægges til grund som utvivlsomt korrekte oplysninger, der derfor ikke skal forelægges konkret, og som [Klager] derudover allerede måtte være bekendt med, selvom han valgte ikke at deltage i syn- og skønsforretningen.

[Klager] har tidligere kommenteret besigtigelsesrapporten fra 2014 over for [Person A] og dennes advokat, hvorfor det kan lægges til grund, at han er bekendt med de konstruktionsfejl, som [Person A] viste frem i udsendelsen.

Kritikken af [Klager] i programmet retter sig mod antallet af mangler i det konkrete tilfælde, og den kritik er han blevet forelagt flere gange. I mail af 4. august 2017 gør redaktionen [Klager] opmærksom på, at redaktionen ønsker at tale med ham om konstruktionsfejlene på [Person A]s hus og grund:

”På Oslohøjen har en af beboerne, [Person A], også opdaget en række konstruktionsfejl på huset og grunden [...]”

DR har i øvrigt flere gange været i telefonisk dialog med [Klager] om samme hus.

[Klager] svarede på kritikken ved mail af 10. august 2017. Svaret blev gengivet i udsendelsen (tidskode 11:01):

”[Person A] fik i foråret 2012 leveret et hus på Oslovej 3 og siden har der ca. 1 gang om året de forløbne 5 år været henvendelse fra [Person A] om forhold, henvendelserne er hver gang besvaret og så er det hver gang døet ud.”

Det er derfor DRs opfattelse, at der er sket fornøden forelæggelse, og at [Klager]s svar fremgår af udsendelsen.

- Fællesarealer og regnvandsbassin

DR har anført, at de afbildede grunde tilhørte Casa Futura inden konkursen og var planlagt til at skulle være en del af det boligområde, som [Person C] flyttede ind i, men som det fremgår af udsendelsen, blev der ikke opført boliger på arealet.

DR har i den forbindelse anført, at [Person C]s kritik er rettet mod den manglende færdiggørelse af udearealerne, som efter hans opfattelse fremstår ufærdige med jordbunker, manglende gadebelysning, et åbent vandhul mv.

Beboernes kritik af udendørsarealerne blev forelagt [Klager] i mail af 4. august 2017, hvor det fremgår, at DR ville tale med ham om fællesarealerne på blandt andet Oslohøjen. Kritikken er tilsvarende forelagt i flere telefonsamtaler mellem DR og [Klager].

[Klager] svarede på kritikken den 10 august 2017 og svaret er gengivet ordret i udsendelsen (tidskode 12:04):

”Området er ikke færdigudviklet, men fællesarealer, vej mv. omkring de boliger Casa Futura har bygget, er gjort færdig efter aftale med kommunen.”

DR bemærker, at [Person C] ikke fremsætter beskyldninger mod Casa Futura om manglende overholdelse af aftaler med kommunen. Det fremgår tydeligt i hans udtalelse, at den er et udtryk for en personlig vurdering. Det fremgår også tydeligt af udsendelsen, at [Klager] mener, at aftalen med kommunen er overholdt.

Det er på den baggrund DRs opfattelse, at der er sket forelæggelse af kritikken for [Klager], og at hans svar er gengivet loyalt i programmet.

Boliger på Torvegårdsvej i Albertslund

- Overnatning på byggepladsen

DR har anført, at DR forud for udsendelsen havde fået aktindsigt i mails og et anbefalet brev fra Albertslunds Kommune til Casa Futura den 10. januar 2014, hvor det fremgår, at kommunen ved uvarslet syn samme dag konstaterede tegn på beboelseslignende forhold på byggepladsen uden dog at få adgang til vogne på byggepladsen, som var af en type, der var indrettet til overnatning. DR har i den forbindelse henvist til kommunes tilsynsnotat af 10. januar 2014.

DR har yderligere anført, at kommunen ved et varslet tilsyn den 27. januar 2014 fik adgang til en af vognene og konstaterede, at der ikke var tegn på overnatning.

DR har lagt afgørende vægt på forklaringen fra 3F om de konstaterede forhold og de fotografier, 3F tog ved samme lejlighed, samt kommunens konstateringer ved det uvarslede tilsyn. Forløbet om først det uvarslede og dernæst det varslede tilsyn på byggepladsen bestyrker efter DRs opfattelse dokumentationsværdien af 3Fs observationer.

Forholdet indgår i interviewet med [Klager] (tidskode 24:04), hvor programmets vært gengiver, at 3F fortæller om kummerlige forhold for arbejderne, som i strid med reglerne boede på byggepladsen, og han

spørger [Klager], hvorfor han har været så ligeglad med arbejdsmiljøet på sine byggepladser. [Klager]s svar fremgår af udsendelsen.

Det er derfor DRs opfattelse, at der er dokumentation for forholdet, og at der er sket fornøden forelæggesse i selve interviewet.

- Jordhøjen

DR har anført, at beskrivelsen af problemstillingen vedrørende jordhøjen efter DRs opfattelse er korrekt, og at der ikke rettes kritik mod [Klager] for byggeaffaldet. Det konstateres blot, at der *kan* være byggeaffald i bunken. Det forklares i speaken, at ansvaret for at reducere jordbunken efter Casa Futuras konkurs påhviler beboerne, og at der er sat et beløb af til det, men at den endelige udgift ikke kendes endnu.

Forholdet er forelagt [Klager] forud for interviewet i mails af 4. og 8. august 2017 og indgik i interviewet den 22. august 2017. [Klager]s svar på kritikken i interviewet fremgår af udsendelsen (tidskode 22:38).

Spørgsmålet blev således grundigt debatteret i den løbende dialog mellem DR og [Klager] inden udsendelsen.

Boliger i Hørningparken i Hørning

- 1 års gennemsyn

DR har anført, at beboerens udtalelse om manglende 1 års gennemsyn blev forelagt [Klager] ved mail af 31. august 2017. DR og [Klager] havde efterfølgende en korrespondance om de konkrete forhold for de to beboere, der begge havde haft 1 års gennemgang.

[Klager] skriver i sin klage til Pressenævnet, at der ”*ham bekendt*” er lavet 1 års gennemgang i alle boliger. Det er efter DRs oplysninger ikke korrekt. DR talte med formanden for grundejerforeningen for Hørningparken den 7. september 2017, der bekræftede, at flere af boligerne *ikke* havde fået lavet 1. års gennemgang.

Det er derfor DRs opfattelse, at oplysningerne blev forelagt [Klager] og er efterprøvet i tilstrækkelig grad.

Dansk Byggeselskab A/S

DR finder, at det var relevant og væsentligt at nævne Dansk Byggeselskab A/S. Som det fremgår af udsendelsen, er [Klager] nu direktør og medlem af bestyrelsen i et nyt selskab, hvor også hans hustru sidder i bestyrelsen, og hvor hans søn ejer halvdelen af firmaet. [Klager] er som direktør den øverst ansvarlige i virksomheden.

Formanden for Danske Boligadvokater, Jan Schøtt-Petersen, forklarer i programmet, at man som køber grundigt skal undersøge personkredsen bag de firmaer, der sælger projektbyggerier. DR har derfor efter en redaktionel vurdering fundet det relevant at inddrage Dansk Byggeselskab A/S i udsendelsen.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

Korrekt information og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at DRs udsendelse "*Kontant: Fra boligdrøm til byggemareridt*" er ensidig og indeholder ukorrekte oplysninger, der enten ikke har været forelagt, eller som ikke har været tilstrækkeligt forelagt. Han har også klaget over, at DR i to tilfælde ikke har udvist tilstrækkelig kildekritik.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkterne A. 1, A. 2 og A. 3.

Pressenævnet bemærker videre generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

På baggrund af sagens oplysninger og oplysninger fra CVR-registret lægger Pressenævnet til grund, at det omtalte byggeselskab Casa Futura A/S reelt var ejet af [Klager], og at selskabet blev erklæret konkurs den 23. september 2016 af Skifteretten i Viborg. Pressenævnet lægger derudover til grund, at de konkursramte selskaber Cafu Holding ApS, Casa Futura Sjælland ApS, CAFU V ApS og CAFU I ApS også var ejet af [Klager], og at disse selskaber formentlig udgjorde den i Kontant-udsendelsen omtalte Casa Futura-koncern.

Interviewet

[Klager] har klaget over, at DR ikke holdt sig til den aftalte spørgeramme forud for interviewet. I stedet spurgte DR ind til nye forhold, og DR foreholdt ham ukorrekte oplysninger om, at Casa Futura havde "*rod i regnskaberne*", samt at det ville koste en million kroner at fjerne jordhøjen i Albertslund, hvilket var med til at bringe ham ud af balance.

Pressenævnet bemærker, at det som udgangspunkt ikke er i strid med god presseskik, at en journalist forud for et interview undlader at fremsende sin dokumentation til den person, der skal interviewes, så længe interviewpersonen har mulighed for at få et overblik over, hvad spørgsmålene vedrører, og i hvilken sammenhæng udtalelserne skal anvendes.

DR skrev i mail af 8. august 2017 således til [Klager]:

”Jeg skal dog beklage, at [der] røg et ”ikke” ud i den seneste mail. Der skulle have stået følgende: ”Vi medtager ikke andre kritikpunkter i programmet end dem, du er blevet oplyst om. Vi vil muligvis vise dig enkelte, korte videoklip i interviewet, men de indeholder IKKE nye kritikpunkter, som du ikke på forhånd er blevet oplyst om her på mail. ”

Pressenævnet finder på baggrund heraf, at [Klager] havde en berettiget forventning om, at DR under interviewet ville holde sig til de kritikpunkter, som DR havde oplyst ham om forud for interviewet.

På baggrund af parternes korrespondance forud for interviewet sammenholdt med de offentliggjorte dele af interviewet, finder Pressenævnet ikke anledning til at udtale kritik af DR.

Pressenævnet har lagt vægt på, at DR blandt andet i mail af 8. august 2017 overordnet introducerede [Klager] til forhold, han ville blive adspurgt til under interviewet, herunder fejl og mangler ved boligerne i Duemose i Farum, om jordhøjen i Albertslund, strakspåbud fra Arbejdstilsynet og om [Klager]s tilknytning til Dansk Byggeselskab A/S. Nævnet har også lagt vægt på, at DR undlod at offentliggøre de dele af interviewet, der byggede på ukorrekte oplysninger vedrørende ”*rod i Casa Futuras regnskaber*” og oplysningen om, at det ville koste en million kroner at fjerne jordhøjen i Albertslund.

Boliger i Duemose Park i Farum

- Fejl og mangler ved 18 boliger

[Klager] har klaget over, at DR ikke udviste tilstrækkelig kildekritik ved ikke at konfrontere kilden [Person D] og ved ukritisk at bringe hans udsagn i udsendelsen. [Klager] har blandt andet henvist til, at den omtalte vindspærreplade var i orden og anvendt i henhold til producentens anvisninger. Der er også klaget over utilstrækkelig forelæggelse af [Person D]s kritikpunkter.

Af mail af 1. august 2017 fra DR til [Klager] fremgik blandt andet følgende:

”Vedr. det dårlige håndværk, drejer det sig som sagt om byggerierne i Duemose Park Farum, hvor de regner med, at husene skal ombygges for ca. 1 mio. kr. (bl.a. pga. forkerte vindspærreplader, underdimensionerede vægelementer v. bl.a. vinduer, skimmel og råd i trækonstruktionen, udskiftning af vinduer der ellers ikke kan inddækkes, spærret for ventilation på taget) [...]”

Tilsvarende fremgik af DRs mail af 8. august 2017 til [Klager] og [Person B].

Under interview-delen i udsendelsen fremgik [Klager]s kommentarer til forholdet, hvor [Klager] blandt andet udtalte:

”[Klager]: Samme [Person D] gennemgik husene umiddelbart efter de blev afleveret og fandt nogle få fejl.

[...]

[Klager]: Hvis det er rigtigt, at de huse har de skader, så er jeg selvfølgelig ked af det, og jeg stiller mig helt uforstående over for det, fordi de er bygget af anerkendte byggevirksomheder med anerkendte

materialer, der er godkendt, CE-mærket. Så det er, det er stadigvæk lidt svært for mig at forstå, at det skulle være tilfældet.

Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at DR ikke har udvist den fornødne kildekritik i forhold til kilden [Person D]. Nævnet har lagt vægt på, at det fremgår, hvem der udtaler sig, og at udtalelserne fra [Person D] fremstår som hans professionelle vurdering af fejl og mangler ved boligerne i Duemose Park. Nævnet har i den forbindelse også lagt vægt på, at [Klager] fik mulighed for at kommentere den overordnede kritik vedrørende boligerne i Duemose Park, herunder DRs brug af [Person D] som kilde. Pressenævnet finder således, at DR på tilstrækkelig vis har forelagt [Klager] kritikken vedrørende fejl og mangler for boligerne i Duemose Park i Farum.

Nævnet udtaler derfor ikke kritik af DR i forhold til klagepunktet.

- Voldgiftssag

[Klager] har klaget over, at udsendelsen giver indtryk af, at beboerne i Duemose Park har vundet en voldgiftssag vedrørende fejl og mangler. Han har også klaget over manglende forelæggelse.

Af udsendelsen fremgik følgende:

”Værten: Josefine og hendes mand beslutter sig sammen med andre af vejens beboere at køre en såkaldt syn- og skønssag mod bygherren. Det betyder, at en uvildig ekspert laver en teknisk vurdering af fejl og mangler ved byggeriet, hvorefter sagen kan blive afgjort ved en voldgiftsret. Beboerne i Duemose Park ender med at få medhold på alle de væsentlige punkter.”

Og

”Beboer: Ikke i min optik og vores syn- og skønrapport efterfølgende beviser, at jeg har ret, så der er jo en dom, der kommet, hvor det viser sig, at vi havde ret i det.

Speak: Men fordi bygherren i mellemtiden går konkurs, er der ingen til at betale. I stedet må byggeskade-forsikringen nu dække. [...]”

DR har under sagens behandling i Pressenævnet oplyst, at der var anlagt sag ved Retten i Lyngby, men at der ikke blev afsagt dom på grund af Casa Futuras konkurs.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at der blev udarbejdet en syn- og skønrapport vedrørende mangler på boligerne i Duemose Park. Oplysningen herom er ikke bestridt af [Klager]. Nævnet lægger yderligere til grund, at der ikke er blevet afsagt dom omhandlende det gennemførte syn og skøn, og at det økonomiske mellemværende nu er et forsikringsanliggende.

Pressenævnet finder, at udsendelsen kan give indtryk af, at beboerne i Duemose Park havde vundet en voldgiftssag vedrørende fejl og mangler mod bygherren. Pressenævnet finder, at dette kunne have været undgået, hvis DR havde forelagt oplysningerne for [Klager] og bragt hans kommentarer hertil.

Pressenævnet finder imidlertid, at omtalen i sammenhængen ikke kan anses for at være så krænkende eller skadelig for Casa Futura, at der er grundlag for at udtale kritik. Nævnet har lagt vægt på, at oplysningerne om syn- og skønsrapporten og forsikringssagen ikke er bestridt af [Klager].

Casa Futuras konkurs

[Klager] har klaget over, at det fremgår af udsendelsen, at Casa Futura gik konkurs på grund af skattegæld. Han har i den forbindelse klaget over DRs kildevalg i forhold til oplysninger om konkursen.

DR har henvist til kilden, kurator for konkursboet, [Kuratoren]s udsagn og til en efterfølgende mail af 16. november 2017 fra Skifteretten i Viborg, hvor det bekræftes, at der er skattegæld i konkursboet.

Af udsendelsen fremgik følgende:

”Speak: Men i september sidste år bliver han begæret konkurs af sine to banker. Ifølge konkursboets kurator skyldes det skattegæld og leverandørtilgodehavender og manglende likviditet. Gælden i Casa Futura-koncernen har kurator i dag opgjort til over 50 millioner kroner. ”

Pressenævnet finder som udgangspunkt ikke anledning til at udtale kritik af DR for at anvende et konkursbos kurator som kilde til oplysninger om det konkrete konkursbo. Parterne har givet modstridende oplysninger om, hvorvidt skattegæld var en årsag til Casa Futuras konkurs. Som sagen er oplyst for Pressenævnet, finder Pressenævnet ikke anledning til at udtale kritik af DR i forhold til klagepunktet.

Boliger på Oslovej i Silkeborg

- Badeværelset

[Klager] har klaget over, at DRs forelæggelse var utilstrækkelig, og at han derved ikke fik mulighed for at kommentere på de konkrete kritikpunkter vedrørende [Person A]s badeværelse. Han har henvist til, at både gulv, udluftning og fugtkoncentrationen følger forskrifterne.

Ved mail af 4. august 2017 gjorde DR [Klager] opmærksom på, at *”en af beboerne, [Person A], også [har] opdaget en række konstruktionsfejl på huset og grunden (som i øvrigt ligner dem, der er lavet i Duemose Park). ”* Derudover har DR henvist til, at der også har været telefonsamtaler om forholdet.

Følgende uddrag fra [Klager]s svar af 10. august 2017 til DR blev vist og gengivet i udsendelsen (tidskode 11:01):

”[Person A] fik i foråret 2012 leveret et hus på Oslovej 3 og siden har der ca. 1 gang om året de forløbne 5 år været henvendelse fra [Person A] om forhold, henvendelserne er hver gang besvaret og så er det hver gang døet ud.

Huset kan konstruktionsmæssigt slet ikke sammenlignes med husene i Farum, så der er ingen sammenlignelige problemer. ”

Pressenævner finder, at [Klager] i tilstrækkelig grad er blevet forelagt oplysningerne i indslaget med [Person A]. Nævnet har lagt vægt på, at [Klager] blev forelagt den overordnede kritik af Casa Futuras byggerier, herunder at udsendelsen blandt andet ville omhandle [Person A]s forhold. Nævnet har også lagt vægt på, at [Klager]s kommentarer i mail af 10. august 2017 var medtaget i udsendelsen. Det kan i den relation ikke føre til et andet resultat, at [Klager] har afvist kendskab til syn- og skønsrapport af 13. marts 2013 vedrørende Oslovej, som DR har henvist til.

Pressenævnet udtaler således ikke kritik i forhold til klagepunktet.

- Fællesarealer og regnvandsbassin

[Klager] har klaget over, at DR viste billeder af ufærdige byggearealer og jordbunker, som DR var bekendt med ikke tilhørte Casa Futura, og at DR undlod at gøre seerne opmærksomme på, at køberne var bekendt med, at færdiggørelsen af området ikke tilhørte Casa Futura. [Klager] har videre klaget over indslaget om regnvandsbassinet og har henvist til, at bassinet blevet lavet efter aftale med og godkendelse fra Silkeborg Kommune.

Af mail af 4. august 2017 fra DR til [Klager] fremgik det, at DR ville tale med ham om fællesarealerne på blandt andet Oslohøjen. DR har henvist til, at kritikken tilsvarende blev forelagt i flere telefonsamtaler mellem DR og [Klager].

Af udsendelsen fremgik følgende:

”Speak: En anden af vejens beboere fortæller, at fællesarealerne på Oslovej også mangler at blive gjort færdige.

[...]

Speak: Ud over den manglende gadebelysning har Casa Futura efterladt en åben brønd og et vandhul uden nogen form for afskærmning.

[Person C], beboer på Oslovej: Jeg ved ikke, hvordan man normalt laver sådan noget her. Men pænt det ser det ikke ud. Og som I kan se, så ville det jo ikke være særlig rart, hvis vores søn eller andre små børn faldt ned i sådan et vandhul her, og der er, det er da bekymrende. Det synes jeg da. ”

Følgende udklip fra [Klager]s mail til DR af 10. august 2017 blev herefter vist og gengivet i udsendelsen:

”Området er ikke færdigudviklet, men fællesarealer, vej mv. omkring de boliger Casa Futura har bygget, er gjort færdig, efter aftale med kommunen. ”

[Klager] og DR har givet modstridende oplysninger om, hvorvidt de afbildede fællesarealer tilhørte Casa Futura forud for konkursen. Pressenævnet er derudover ikke bekendt med, hvad DR og [Klager] konkret har talt om i telefonen.

Som sagen er oplyst for Pressenævnet, finder nævnet ikke tilstrækkelig grundlag for at udtale kritik af DRs forelæggelse vedrørende fællesarealerne og regnvandsbassinet. Nævnet har lagt vægt på, at

[Klager]s kommentar fra mail af 10. august 2017 var medtaget i udsendelsen, og at det heraf fremgik, at fællesarealer mv. var færdiggjort efter aftale med kommunen.

Pressenævnet udtaler således ikke kritik i forhold til klagepunktet.

Boliger på Torvegårdsvej i Albertslund

- Overnatning på byggepladsen

[Klager] har klaget over manglende forelæggelse af oplysningen om overnatning på byggepladsen i Albertslund og har anført, at Casa Futura ikke havde håndværkere ansat og ikke tillod overnatning på byggepladsen.

Af [Klager]s mail af 23. august 2017 til DR med DRs kommentarer indsat i kursiv ved mail af 24. august 2017 fremgik følgende om forholdet:

”Så var det et forhold med at der havde boet medarbejdere på en byggeplads i Albertslund, også det viste sig at være forkert.

Vi mener ikke, det er forkert. ”

Ovennævnte mails blev sendt efter DRs interview med [Klager]. I selve udsendelsen udtalte Simon Vedel Villumsen fra 3F, at han selv havde observeret håndværkere, der sov og boede på byggepladsen Tornegårdsvej i Albertslund. Til indslaget blev der vist billeder af skurvogne fra byggepladsen. På et af billederne kunne man skimte en opredt underkøje.

Af udsendelsen fremgik derudover følgende om forholdet:

”[Klager]: Det vil jeg ikke sige, at vi har været. Vi har haft et firma, der brugte nogle udenlandske medarbejdere, som af kommunen fik lov til at have deres vogn på en parkeringsplads ved siden af arbejdspladsen.

Speak: Men det er ikke korrekt. Albertslund Kommune har efter interviewet oplyst til Kontant, at der hverken er givet tilladelse til beboelse på byggepladsen eller på en parkeringsplads i nærheden. ”

Pressenævnet finder ikke grundlag for at betvivle udsagnene fra kilden Simon Vedel Villumsen fra 3F samt de foreviste billeder fra skurvogne på byggepladsen i Albertslund. Nævnet finder yderligere, at Albertslund Kommunes tilsynsnotat af 10. januar 2014 bestyrker en mistanken om, at håndværkere kan have overnattet på byggepladsen på Tornegårdsvej i Albertslund. Pressenævnet finder på denne baggrund ikke anledning til at udtale kritik af DR for at rejse kritikken, som ikke anses at være uden belæg i de faktiske forhold.

Nævnet finder, at oplysningerne kunne være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for [Klager], der ikke har bestridt at have ansvaret for byggeriet på den omtalte byggegrund. DR skulle derfor forelægge oplysningerne for [Klager] forud for udsendelsen.

På baggrund af parternes korrespondance før og efter interviewet, herunder [Klager]s udtalelse under interviewet, lægger Pressenævnet til grund, at forholdet blev forelagt [Klager] i tilstrækkelig grad. Parterne er uenige om forholdet, hvilket også fremgår af klart af udsendelsen. Som sagen er forelagt for nævnet, har nævnet ikke mulighed for at tage stilling til, om Albertslund Kommune havde givet den tilladelse, [Klager] henviser til i interviewet.

Pressenævnet finder således ikke grund til at udtale kritik af DR i forhold til klagepunktet.

- Jordhøjen

[Klager] har klaget over, at DR misvisende fremlagde det som om, at grundejerforeningen blev efterladt med en kæmpe dyng jord, som foreningen skulle fjerne, herunder undlod væsentlige oplysninger om, at diskussionen med Albertslund Kommune kun drejer sig om en reduktion af jordhøjen på 0,75 meter, hvilket cirka vil koste 50.000 kroner.

Det fremgår af [Klager] og DRs mailkorrespondance forud for udsendelsen, at DR i mail af 8. august 2017 skrev følgende til [Klager] og hans medierådgiver [Person B]:

”Jeg har også skrevet til [Klager], at han skal forholde sig til færdiggørelsen af de manglende fællesarealer i bl.a. Hørning og Allerød og den store bunke jord, der ligger i Albertslund, som beboerne nu selv skal fjerne for egen regning.”

I udsendelsen oplyste DR, at beboerne på Tornegårdsvej i Albertslund har ansvaret for at fjerne en stor bunke jord, fordi [Klager] er gået konkurs. DR oplyste herefter:

”*Speak*: Lige nu forhandler beboerne med kommunen om, hvad der skal ske med jordbunken. Beboerne aftalte med [Klager] at lægge 400.000 kroner til side til at dække udgifterne, men om dette beløb dækker ved de endnu ikke.”

[Klager]s kommentarer til kritikken vedrørende fjernelse af jordhøjen fremgik under interviewet til sidst i udsendelsen.

Det fremgik derefter af udsendelsen, at der inde i jordhøjen formentlig var byggeaffald. [Klager] har bestridt, at der skulle være byggeaffald i jordhøjen og har klaget over manglende forelæggelse af forholdet. [Klager] har i den relation anført, at det er normalt at begrave byggeaffald fra en byggegrund på samme byggegrund, fordi det er forureningsmæssig korrekt. Pressenævnet finder på baggrund af [Klager]s oplysning, at forholdet hverken kan betragtes som skadeligt, krænkende eller agtelsesforringende for [Klager]. DR var derfor ikke forpligtet til at forelægge forholdet om eventuelt byggeaffald i jordhøjen for [Klager].

Pressenævnet finder, at DR gjorde det klart for seerne, at der var indgået en aftale mellem [Klager] og beboerne i forhold til eventuelt fjernelse af jordhøjen, og at der i den forbindelse var afsat 400.000 kroner. Nævnet finder, at det ligger inden for redaktørens redigeringsret ikke at beskrive forholdet yderligere. Derudover finder Pressenævnet, at [Klager] blev forelagt kritikken på tilstrækkelig vis, og at hans kommentarer hertil fremgik af interviewet sidst i udsendelsen.

Pressenævnet udtaler på denne baggrund ikke kritik i forhold til klagepunktet.

Boliger i Hørningparken i Hørning

- 1 års gennemsyn

[Klager] har anført, at DR undlod at forelægge [Person G]s udsagn over manglende 1 års gennemgang af boligerne i Hørning, og at der [Klager] bekendt er foretaget 1 års gennemsyn på boligerne i Hørningparken.

Det fremgår af DR og [Klager]s korrespondance forud for udsendelsen, at [Klager] ved mail af 31. august 2017 fik forelagt [Person G]s udsagn vedrørende manglende 1 års gennemgang ordret. Det fremgår i den forbindelse, at DR over for [Klager] bekræftede, at [Person G] havde fået foretaget 1 års gennemsyn af sin bolig. DR har under sagens behandling i Pressenævnet anført, at formanden for grundejerforeningen for Hørningparken den 7. september 2017 bekræftede over for DR, at flere af boligerne ikke havde fået lavet 1. års gennemgang.

[Person G] udtalte: ”Set i lyset af, at nogle af vores boliger, de ikke engang har haft 1 års gennemgang [...]”

Pressenævnet finder, at udsagnet misvisende kan give indtryk af, at [Person G] ikke har fået foretaget 1 års gennemgang af sin egen bolig. Nævnet finder, at det havde været hensigtsmæssigt, hvis DR havde redegjort mere præcist for de faktiske forhold i tilknytning til [Person G]s udsagn, herunder [Klager]s kommentarer til udsagnet.

Efter en samlet vurdering finder Pressenævnet imidlertid ikke tilstrækkelig anledning til at udtale kritik af DR. Nævnet har lagt vægt på, at udsagnet klart fremstod som [Person G]s udsagn, hvis rigtighed DR fik bekræftet den 7. september 2017 af formanden for grundejerforeningen for Hørningparken. Pressenævnet har endelig tillagt det betydning, at nævnet ikke har modtaget dokumentation for, at udsagnet skulle være forkert.

Pressenævnet udtaler således ikke kritik af DR i forhold til klagepunktet.

Dansk Byggeselskab A/S

[Klager] har klaget over, at hans nuværende arbejdsplads Dansk Byggeselskab A/S blev inddraget i udsendelsen.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B. 1.

Oplysningerne om [Klager]s tilknytning til Dansk Byggeselskab A/S er offentligt tilgængelige i CVR-registret. Efter Pressenævnets opfattelse er der derfor ikke tale om oplysninger af privat karakter.

Pressenævnet finder derudover, at omtalen af projektbyggerier og køberes eventuelle risici hermed har offentlig interesse, og at DR i den forbindelse var berettiget til at omtale forhold relateret til [Klager]s konkursramte byggeselskaber. Det gælder også [Klager]s nuværende rolle i byggeselskabet Dansk Byggeselskab A/S.

Pressenævnet udtaler derfor ikke kritik i forhold til klagepunktet.

Pressenævnets samlede vurdering af vinkling

[Klager] har klaget over, at DRs udsendelse var ensidig, da DR ikke medtog tilfredse købere i udsendelsen. Han har i den forbindelse anført, at de utilfredse købere kun udgør to procent af Casa Futuras cirka 250 købere for perioden 2013-2016.

DR har i den relation anført, at udsendelsen bygger på en omfattende research med samtaler og møder med adskillige utilfredse købere i flere forskellige byggerier, og at det er DRs opfattelse, at antallet af utilfredse købere af boliger leveret af Casa Futura er langt højere, end det af [Klager] anførte, ligesom udsendelsen afspejler de faktiske forhold for en stor del af Casa Futuras kunder. DR har yderligere anført, at [Klager]s kommentarer til de kritikpunkter, der rejses i udsendelsen, kommer tilstrækkeligt til udtryk i udsendelsen.

Pressenævnet finder som nævnt ovenfor, at omtalen af [Klager]s konkursramte byggeselskaber har offentlig interesse. Nævnet finder videre, at DR ved den valgte vinkel om at forholde sig kritisk til [Klager]s byggerier, herunder særligt Casa Futuras byggerier, havde et ansvar for, at det samlede indtryk i dækningen gav et retvisende billede.

Parterne er ikke enige om antallet af utilfredse købere til boliger opført af Casa Futura. Som sagen er oplyst for Pressenævnet har nævnet ikke mulighed for at tage stilling forholdet og udtaler derfor ikke kritik af DR.

Pressenævnet finder, at omtalen af [Klager]s konkursramte selskab Casa Futura samt fejl og mangler ved Casa Futuras byggerier eller andre selskaber, der i udsendelsen betegnes som "*Casa Futura-koncernen*" kan være krænkende, skadelig eller agtelsesforringende for [Klager]. [Klager] skulle herved have mulighed for at forsvare sig. Idet der henvises til ovenstående behandling af [Klager]s klagepunkter, finder Pressenævnet samlet set, at [Klager] fik tilstrækkelig mulighed for at udtale sig om den overordnede kritik vedrørende fejl og mangler ved boligbyggerier, han havde ansvaret for forud for hans byggeselskabs, herunder Casa Futuras konkurs. Hans kommentarer til sin tilknytning til Dansk Byggeselskab A/S fremgik også klart af udsendelsen.

Nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af DR for den kritiske vinkel over for [Klager] og hans konkursramte selskaber.

mlet vurdering finder Pressenævnet imidlertid ikke tilstrækkelig anledning til at udtale kritik af DR. Nævnet har lagt vægt på, at udsagnet klart fremstod som [Person G]s udsagn, hvis rigtighed DR fik bekræftet den 7. september 2017 af formanden for grundejerforeningen for Hørningparken. Pressenævnet har endelig tillagt det betydning, at nævnet ikke har modtaget dokumentation for, at udsagnet skulle være forkert.

Pressenævnet udtaler således ikke kritik af DR i forhold til klagepunktet.

Dansk Byggeselskab A/S

[Klager] har klaget over, at hans nuværende arbejdsplads Dansk Byggeselskab A/S blev inddraget i udsendelsen.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgå, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B. 1.

Oplysningerne om [Klager]s tilknytning til Dansk Byggeselskab A/S er offentligt tilgængelige i CVR-registret. Efter Pressenævnets opfattelse er der derfor ikke tale om oplysninger af privat karakter.

Pressenævnet finder derudover, at omtalen af projektbyggerier og køberes eventuelle risici hermed har offentlig interesse, og at DR i den forbindelse var berettiget til at omtale forhold relateret til [Klager]s konkursramte byggeselskaber. Det gælder også [Klager]s nuværende rolle i byggeselskabet Dansk Byggeselskab A/S.

Pressenævnet udtaler derfor ikke kritik i forhold til klagepunktet.

Pressenævnets samlede vurdering af vinkling

[Klager] har klaget over, at DRs udsendelse var ensidig, da DR ikke medtog tilfredse købere i udsendelsen. Han har i den forbindelse anført, at de utilfredse købere kun udgør to procent af Casa Futuras cirka 250 købere for perioden 2013-2016.

DR har i den relation anført, at udsendelsen bygger på en omfattende research med samtaler og møder med adskillige utilfredse købere i flere forskellige byggerier, og at det er DRs opfattelse, at antallet af utilfredse købere af boliger leveret af Casa Futura er langt højere, end det af [Klager] anførte, ligesom udsendelsen afspejler de faktiske forhold for en stor del af Casa Futuras kunder. DR har yderligere anført, at [Klager]s kommentarer til de kritikpunkter, der rejses i udsendelsen, kommer tilstrækkeligt til udtryk i udsendelsen.

Pressenævnet finder som nævnt ovenfor, at omtalen af [Klager]s konkursramte byggeselskaber har offentlig interesse. Nævnet finder videre, at DR ved den valgte vinkel om at forholde sig kritisk til [Klager]s byggerier, herunder særligt Casa Futuras byggerier, havde et ansvar for, at det samlede indtryk i dækningen gav et retvisende billede.

Parterne er ikke enige om antallet af utilfredse købere til boliger opført af Casa Futura. Som sagen er oplyst for Pressenævnet har nævnet ikke mulighed for at tage stilling forholdet og udtaler derfor ikke kritik af DR.

Pressenævnet finder, at omtalen af [Klager]s konkursramte selskab Casa Futura samt fejl og mangler ved Casa Futuras byggerier eller andre selskaber, der i udsendelsen betegnes som ”Casa Futura-koncernen”

kan være krænkende, skadelig eller agtelsesforringende for [Klager]. [Klager] skulle herved have mulighed for at forsvare sig. Idet der henvises til ovenstående behandling af [Klager]s klagepunkter, finder Pressenævnet samlet set, at [Klager] fik tilstrækkelig mulighed for at udtale sig om den overordnede kritik vedrørende fejl og mangler ved boligbyggerier, han havde ansvaret for forud for hans byggeselskabs, herunder Casa Futuras konkurs. Hans kommentarer til sin tilknytning til Dansk Byggeselskab A/S fremgik også klart af udsendelsen.

Nævnet finder derfor ikke grundlag for at udtale kritik af DR for den kritiske vinkel over for [Klager] og hans konkursramte selskaber.

Afgjort den 13. marts 2018